24

Copert|jlfi!L—r-J
IOANABOGDAN

ISBN 973-25-0516-8

EDITURA ION CREANGĂ
S.A.
Piaţa Presei Libere, nr. 1
Sector 1, Bucureşti
Tel.: 222 32 54
Fax: 223 11 12
ROMÂNIA

oveşti nemuritoare

EDITURA ION CREANGĂ - BUCUREŞTI, 1996

Papagalul vrăjit

ÎNTR-O DIMINEAŢĂ, regele Angling Darmo se plimba ca de obicei prin grădina palatului, când deodată a văzut un mic şarpe de câmp, ce se zbătea desperat să scape din stransoarea unui şarpe veninos. Fără multă vorbă, regele a luat un băţ de bambus şi a lovit şarpele veninos drept în cap, de a rămas lungit fără suflare. Nu ştia regele că această întâmplare va avea urmări care vor zgudui viaţa lui tihnită de rege. De unde să fi ştiut regele că acel şarpe mic de câmp era de fapt fiica cea mică a regelui şerpilor? De unde să fi ştiut că şerpoaica nu era câtuşi de puţin în primejdie, ci se juca cu prietenul ei, şarpele veninos? Regele nu ştia toate astea şi şi-a continuat plimbarea de dimineaţă fără să se mai gândească la cei doi şerpi. Numai că mica şerpoaică nu putea ierta pe regele care

i-a omorât prietenul. A fugit plângând drept la tatăl ei:

- Răzbună-mă, tată, răzbună-mă!

- Ce ţi s-a întâmplat, fetiţa tatii, de ce ai venit plângând şi ceri răzbunare? o întrebă regele şerpilor. Cine ţi-a vrut răul? Spune-mi degrabă, căci oricine ar fi acela care ţi-a vrut răul, el nu va rămâne nepedepsit.

- Vai, tată, regele Angling Darmo a vrut să mă omoare. Eram în grădina lui, tocmai pândeam un şoarece, când deodată s-a repezit la mine cu un băţ de bambus, să mă lovească. Nici nu ştiu cum de am putut scăpa cu viaţă.

- Aşa ţi-a făcut regele Angling Darmo fără să fii vinovată cu nimic? Vai, amar se va căi regele! Noaptea aceasta va fi cea de pe urmă noapte a lui, zise regele şerpilor ameninţător.

Noaptea, regele şerpilor s-a strecurat sub patul regelui Angling Darmo, pândind un prilej ca să-şi răzbune fiica. Tocmai atunci regele grăia către regină:

- Ar trebui să-1 schimbăm pe grădinarul
palatului, căci n-a păzit grădina cum se cuvine,
de a lăsat să năpădească şerpi veninoşi în ea.

- Cum aşa? întrebă regina.

Şi regele i-a povestit întâmplarea cu cei doi şerpi din grădină.

„Va să zică fiica mea a minţit, îşi zise regele şerpilor. Prin urmare, fiica mea s-a împrietenit cu un şarpe din neamul duşman. Bine că 1-a omorât regele, şi mai bine că nu l-am omorât eu pe rege. Acum, în loc să-1 omor, îi voi muţumi."

A aşteptat şarpele până să adoarmă regina, pe urmă 1-a chemat pe regele Angling Darmo afară şi i-a grăit astfel:

- îţi mulţumesc, oh, rege, că ai omorât azi în grădină un şarpe veninos. Să ştii că eu sunt regele şerpilor, iar şarpele de câmp pe care l-ai salvat era fiica mea. în semn de rnulţumire, îţi voi dărui ceva. Scoate-ţi limba ca să-ţi dau puţin din saliva mea, şi pe urmă vei putea înţelege graiul tuturor animalelor de pe pământ. Numai un singur lucru să nu uiţi. Orice s-ar întâmpla, n-ai voie să spui nimănui că înţelegi graiul animalelor, altfel vei muri pe loc.

Aşa a vorbit şi a atins vârful limbii regelui Angling Darmo. începând de atunci regele înţelegea orice vorbeau animalele, şi nu mai putea de fericire.

Într-o zi, regele se plimba ca de obicei prin grădina palatului, numai că de data asta se plimba împreună cu regina. Deodată regele a auzit două păsări care se certau.

- Ia mai taci odată, mă femeie, zicea soţul. Nu mă face să mă înfurii, căci, de mă înfurii, uit de toate. Cine ştie ce nenorocire se poate întâmpla în furia mea? S-ar putea să dărâm fără să vreau palatul regelui, şi toate astea numai şi numai din cauza ta.

- Tu să dărâmi palatul regelui? Nu mai spune! Oare uiţi cât eşti de mic?

- Sunt |ntr-adevăr foarte mic, dar sunt foarte puternic, zise iar pasărea-soţ. Fiindcă, de vrei să ştii, eu sunt de fapt pasărea Garuda, pe care călăreşte de obicei Vişnu. Acum te mai îndoieşti că pot dărâma palatul regelui? De aceea mai bine să taci şi să mă asculţi.

Auzind vorbăria lor, regele nu putea să-şi abţină râsul şi a râs cu poftă. Dar regina, când văzu cum râde regele fără pricină, se supără:

- Vai, rege, oare se cuvine unui rege să râdă de soţia lui?

- Ba nu râd deloc de tine, regină, a răspuns regele. Am râs eu, dar de altceva.

- De ce anume, dacă nu râzi de mine? Nu văd nimic de râs împrejur. Dacă nu-mi spui din ce cauză ai râs, înseamnă că ai râs
de mine. Iar de ai ajuns să râzi de mine, nu
mai am de ce să trăiesc şi mă voi arunca din
turn, zise regina îndărătnică.

Ce să facă regele? Dacă îi dezvăluie adevărul, ar însemna să moară pe loc, de aceea a tăcut încurcat. Văzând că regele tace, regina a fugit şi s-a urcat în turn, vrând să se arunce de acolo în jos. Dar regele a prins-o tocmai la timp şi-i zise:

- Bine, regină, dacă vrei neapărat să ştii de ce am râs, îţi voi spune pricina. Numai că aş vrea să ştii că, de îndată ce îţi voi spune adevărul, eu voi muri pe loc.
- Fie ce-o fi, numai să ştiu pricina pentru ce ai râs. Altfel mă voi arunca din acest turn, răspunse regina.

Tocmai se pregătea regele Angling Darmo să spună adevărul, când auzi o pereche de şopârle de pe perete vorbind:

- Bărbate, aş vrea să te văd fără coadă, zicea o şopârlă.
- Măi, femeie, ce vorbă e asta? Ce să mă

fac fără coadă când se va întâmpla să mă aflu în primejdie?

- Lasă, acum nu eşti în primejdie, iar până atunci îţi va creşte coada la loc.

- Ia mai taci din gură, femeie fără minte ce eşti, făcu bărbatul.

- Să ştii că de nu vrei să-ţi rupi coada, mă voi arunca jos şi praf o să mă fac.

- Aha, va să zică te-ai luat şi tu după regină?! Dacă regele vrea să moară de dragul capriciului reginei, eu n-am chef să-mi pierd coada de dragul capriciului tău. Iar de vrei neapărat să mori, n-ai decât, nu eşti singura femeie în lume.

Auzind aceste vorbe, regelui i s-a făcut ruşine de slăbiciunea lui şi a scăpat-o pe regină din strânsoare. Regina, văzând că regele a tăcut şi i-a dat drumul, i-a fost ruşine de rege ca să-şi ia cuvântul înapoi şi să nu se mai arunce din turn, şi deodată s-a aruncat.

Regele Angling Darmo nu mai putea de tristeţe după moartea reginei, căci nespus de mult o iubise. Nemaiputând îndura tristeţea, s-a hotărât să plece din ţară încotro îl vor duce picioarele. într-o zi, a plecat regele îmbrăcat

ca un om de rând, fără suită şi numai cu o boccea de merinde, şi a intrat într-o junglă neumblată de fiinţă omenească, hotărât să-şi caute moartea. Zile întregi a străbătut jungla fără de capăt, şi era pe la sfârşitul puterilor, când într-o zi ajunse la o căsuţă.

Mare fu mirarea regelui când află pe urmă că în casa aceea trăiau trei fete foarte frumoase. Fetele l-au ospătat, l-au îngrijit, iar peste câteva zile, după ce regele s-a înzdrăvenit, nu l-au mai lăsat să plece. Dar nici regelui, văzând cât de frumoase erau fetele, nu prea îi venea să plece de acolo. Pe urmă, cu toate că erau în mijlocul junglei, fetele nu duceau lipsă de nimic.

Aşa a trăit regele Angling Darmo un an de zile în casa celor trei fete, fericit, a uitat chiar şi de necazurile lui. Dar s-a întâmplat că, într-o noapte, regele s-a trezit din somn şi a văzut că nici una dintre cele trei fete nu era acasă. Unde ar putea umbla fetele în toiul nopţii? Mai ales că ei erau în mijlocul junglei. A aşteptat cât a aşteptat regele să se întoarcă cele trei fete, dar până la urmă şi-a pierdut răbdarea. S-a dat regele peste cap de trei ori

şi s-a preschimbat într-un corb cu pene albe. Corbul şi-a luat zborul imediat prin bezna nopţii şi nu mult după aceea a zărit pe cele trei fete în mijlocul unui câmp.

- Ga, ga, ga, croncănea corbul şi se apropia
de fete.

Dar cum s-a îngrozit corbul, adică regele, când, după ce s-a apropiat, a văzut cum ele se ospătau cu un cadavru.

„Va să zică sunt nişte iele, îşi zise regele. De aceea sunt aşa de frumoase, încât am putut să uit de toate."

- Ga, ga, ga, croncănea corbul.
- Ia uite, ciudăţenie, zise una din fete. Pentru prima oară văd un corb cu pene albe.
- Şi pe urmă, şi eu văd pentru prima oară un corb care umblă noaptea, zise a doua.
- Hai să-i dăm şi lui ceva, zise a treia.

Una i-a dat corbului o bucată de ficat, una
o bucată de măruntaie, şi una i-a dat un ochi. Corbul a luat bucăţile şi a zburat, s-a întors la casa celor trei fete. Ajuns aci, s-a dat iar de trei ori peste cap, reluându-şi înfăţişarea. Pe urmă a pus bucăţile primite de la fete pe toaletele lor. Bucata de ficat a pus-o pe masa

primei fete, bucata de măruntaie a pus-o pe masa celei de a doua, iar ochiul 1-a pus pe toaleta celei de a treia.

Spre dimineaţă, fetele s-au întors acasă. Dar când s-au aşezat la toaletele lor, a găsit fiecare bucata dată corbului. Văzând aceasta, şi-au dat seama că acest corb cu pene albe este de fapt regele Angling Darmo, şi nu mai puteau de ruşine. Au tăbărât imediat pe regele Angling Darmo, l-au târât afară şi l-au prefăcut într-un papagal.

- Va să zică, de asta ne eşti, au spus ele. De acum încolo vei rămâne papagal şi nu vei putea redeveni om, decât dacă te va trage cineva de moţ.

Trei ani de zile a umblat regele Angling Darmo ca papagal, deznădăjduit, pierzând orice speranţă să redevină iarăşi om. într-o zi, papagalul a ajuns în grădina unui palat. Stătea el cocoţat pe o creangă, când, deodată a intrat în grădină fiica regelui acestei ţări cu suita ei. Era prinţesa foarte frumoasă, şi văzând-o, cu toate că era sub înfăţişare de papagal, regele Angling Darmo s-a îndrăgostit pe loc de ea. A rupt o floare, şi cu floarea în ciocul lui a zburat drept în poala prinţesei.

- Ia uite, ce papagal blând, zise prinţesa.
A venit la mine, mi-a adus şi o floare. Dar de ar înţelege, era mai bine dacă îmi aducea
fructul acela roşu din vârful copacului, căci
mi-e tare sete.

Nici n-a terminat de spus prinţesa, papagalul a şi zburat până în vârful copacului, şi după puţin timp s-a întors la prinţesă cu fructul în cioc.

- Papagalul poate să înţeleagă graiul omenesc!
se uimi prinţesa şi toată suita.

Au încercat pe urmă să-1 pună pe papagal să facă felurite lucruri. Ba să facă tumbe, ba să danseze, ba să aducă alte flori şi aşa mai departe, numai că papagalul parcă nu voia să asculte decât de prinţesă. De atunci prinţesa nu mai putea să se despartă de papagal. Oriunde se ducea, papagalul era pe umărul ei. Chiar noaptea îl punea pe papagal în iatacul ei.

Tocmai în timpul acela a ajuns în ţară un ministru de-al regelui Angling Darmo, căutând pe regele lui care şi-a părăsit ţara fără să lase nici o vorbă şi fără nici-o veste după atâta timp. Ani de zile 1-a căutat în zadar, până ce într-o bună zi s-a întâlnit cu un pustnic care i-a spus:

- Caută un papagal care înţelege vorba
omenească. De-1 găseşti, îl găseşti şi pe regele
vostru.

La un ospăţ dat în cinstea lui, ca după datină, regele ţării 1-a întrebat:

- Ce doreşti să ceri de la mine în semn de prietenie între ţările noastre? Să ştii că după datina noastră, orice vei cere tu, dacă acest lucru este cu putinţă, vom îndeplini.

- Am auzit că aveţi pe aici un papagal năzdrăvan, răspunse ministrul lui Angling Darmo. Dacă datina voastră îmi dă dreptul să vă cer orice lucru, v-aş cere doar acest papagal.

Când a auzit prinţesa că ministrul lui Angling Darmo i-a cerut papagalul, să moară, nu alta. Ca să se împotrivească nu putea, ar fi însemnat să se împotrivească datinei. Dar cum va putea dânsa să se despartă de papagalul ei? A plâns prinţesa cât a plâns, 1-a sărutat pe papagal, 1-a mângâiat, 1-a strâns la piept, şi nu ştiu cum s-a întâmplat, 1-a tras de moţ fără să vrea. Deodată papagalul şi-a schimbat înfăţişarea: în faţa ei stătea chiar regele Angling Darmo, cel căutat de ministrul musafir.

A urmat după aceea o nuntă ca în poveşti, nunta între regele Angling Darmo şi prinţesă, căci, drept vorbind, prinţesa îl îndrăgise acum mai mult decât când era papagal. Pe urmă regele Angling Darmo a luat-o acasă pe noua lui regină şi au trăit fericiţi până la adânci bătrâneţe. De se întâmpla câteodată ca regina să-1 întrebe de ce râdea singur, îi răspundea:

- Ce să fie? Mi-am amintit şi eu de vremea când eram papagal.

Aşa că regele Angling Darmo putea să râdă fără teamă de vorbăria animalelor.

Marele şarpe boa

DEMULT, demult de tot, când bunicii străbunicilor noştri mai trăiau încă, în locul lacului Pening din Java Centrală de azi era o mandreţe de sat. Satul Pening era cunoscut ca un sat foarte bogat, cu locuitorii cei mai avuţi din ţinut. Ca de obicei, oamenii avuţi

sunt şi oameni răi la suflet, mai ales faţă de cei săraci, care au nevoie de ajutor. De aceea, despre oamenii din satul Pening se vorbea ca despre oamenii cei mai neomenoşi din ţinut. Când venea vreun om nevoiaş din altă parte, ei îl alungau imediat, spunându-i să plece din satul lor, socotind astfel: „Ce folos putem trage de la un om care n-are nici ce mânca? Dacă moare în sat, va cădea beleaua pe noi să-1 îngropăm, iar a îngropa un mort înseamnă o muncă nefolositoare şi pierdere de pământ pentru mormântul lui. Mai bine să-1 alungăm, ca să moară în altă parte".

Dar vezi, dacă răutatea merge prea departe, nu se poate să rămână nepedepsită, căci blestemul oamenilor săraci e mai greu decât muntele Merapi[1]. Aşa s-a întâmplat şi cu oamenii din satul Pening. Din cauza răutăţii lor, ei au pierit cu toţii într-o singură zi, iar satul lor a devenit un lac mare şi adânc. Din tot satul, bătrâni, copii, femei şi bărbaţi, nu a scăpat decât o femeie bătrână, şi din gura acestei femei oamenii au auzit povestea pieirii satului. Iată povestea:

[1] Merapi - un vulcan în Java Centrală.

A fost odată un şarpe boa, bătrân de când e lumea. Poate de sute de ani, poate chiar de mii de ani. De bătrân ce era, şarpele ajunsese foarte mare. Putea să înghită un bou aşa cum un şarpe obişnuit ar înghiţi un şoricel. Deşi trăia de atâta timp, şarpele încă nu voia să moară. De aceea, într-o bună zi, Batara Yama, zeul morţii, a venit la el şi 1-a întrebat:

- Mare şarpe boa, cred că nici o vietate de pe pământ n-a trăit aşa de mult cum ai trăit tu. Totuşi, văd că încă nu vrei să mori. Poate nu-ţi dai seama că ai crescut în aşa măsură, încât pentru hrana ta de toate zilele aduci o pagubă foarte mare celorlalte vietăţi de pe pământ. Oriunde te afli, în scurtă vreme jungla se goleşte de locuitorii săi, deoarece pe toţi îi mănânci. Oare încă nu te-ai săturat de viaţă?

- Oh, Batara Yama, a răspuns şarpele. Este adevărat tot ce îmi spui, dar încă nu vreau să mor, fiindcă mai am o dorinţă neîmplinită. Este cea mai veche dorinţă a mea, şi mi-am dorit-o de când un şoricel de câmp mi-a fost de ajuns ca să-mi sature stomacul pentru două, trei zile. De atunci mă rog zile şi nopţi zeilor

ca să mi se împlinească dorinţa, dar văd că zeii şi-au întors faţa de la mine şi nu vor să-mi asculte ruga.

- Şi care ţi-e dorinţa? întrebă iar Batara Yama.

- Dorinţa mea nu s-a schimbat nici până acum. Vreau să devin om, căci oamenii sunt cele mai înzestrate creaturi de pe pământ. Oamenii sunt stăpâni atât pe uscat, cât şi pe mare, iar de ar vrea, oamenii ar stăpâni şi văzduhul. De aceea vreau să devin un om, chiar de aş fi cel mai umil de pe pământ.

- Ciudată dorinţă ai, răspunse Batara Yama. Tu eşti drept şi cinstit ca oricare animal, iar viaţa oamenilor e plină de nedreptăţi. Cei drepţi şi cinstiţi sunt umiliţi şi rămân săraci, iar cei vicleni şi răi sunt puternici şi bogaţi. De vei deveni om, nu-ţi vei putea schimba firea ta dreaptă, ca atare vei fi sărac şi umilit. Mai vrei să devii om?

- Vreau, de o mie de ori vreau, măcar pentru o singură zi, răspunse marele şarpe boa foarte hotărât.

- Bine, atunci caută-ţi un loc neumblat de picior de om. Să stai acolo nemişcat, să

nu mănânci altceva decât pe cei care vor intra singuri în gura ta. într-o zi, când vei reuşi să mănânci un om, vei deveni şi tu om la rândul tău.

A plecat marele şarpe boa căutând un loc neumblat, aşa cum îl sfătuise Batara Yama. A ales unul în junglă, nu departe de lacul Pening de azi. Pe atunci împrejurimea era pustie, nici un sat nu era prin apropiere. S-a întins şarpele boa cât era de lung, cu gura căscată, mare cât o grotă. A stat aşa nemişcat sute de ani, încât corpul lui nu se mai vedea, fiind acoperit de pământ. Doar gura care se deschidea ca o peşteră se mai zărea. Locul unde zăcea nu rămase pustiu. Multe sate s-au ridicat, iar cel mai apropiat era satul Pening.

într-o zi, un drumeţ care mergea spre acest sat a fost prins de ploaie în pădure. Călătorul a vrut să-şi continuie drumul, satul Pening fiind aproape, când a observat grota cea mare şi bună pentru adăpost. Fără să se gândească, drumeţul a intrat în grota care nu era alta decât gura şarpelui boa. Atât aştepta nămetenia. Nici n-a intrat bine drumeţul şi arătarea a şi închis gura. Deodată grota a dispărut şi în

locul ei apăru un băieţel slab, urât şi plin de spuzeală. Se uită băieţelul la stânga, se uită la dreapta, apoi porni şchiopătând drept spre satul Pening. Nici n-a intrat bine în sat că s-a şi întâlnit cu o ceată de copii. Aceştia începură să-1 huiduiască:

- A intrat în sat un copil sărac şi urât! Să-1 batem, să-1 izgonim din sat! ţipau ei cu o bucurie plină de răutate, de parcă în faţa lor nu era un copil sărman, ci o lighioană ciudată.

Au început să-1 bată, i-au pus piedică, l-au înţepat. Băieţelul ţipa de durere, striga după ajutor şi fugea prin sat şchiopătând şi plângând cu droaia de copii după el. Dar degeaba. Oamenii din sat, în loc să-i oprească pe copii, râdeau şi ei în hohote. Unii chiar se amestecau cu copiii, îl loveau fără milă, îi dădeau câte un picior de se rostogolea cât colo în noroi şi bălegar. Aşa l-au chinuit până au ajuns la marginea cealaltă a satului, unde stătea o femeie bătrână, săracă, şi care era singurul om bun din tot satul. Femeia a ieşit afară din casă, auzind gălăgia cea mare, şi tare i-a fost milă de băieţel.

- Ia mai lăsaţi-1 în pace! Ce aveţi cu el
de îl chinuiţi atâta? Vino încoa', copile, ca să nu te mai bată, strigă femeia.

Băieţelul a fugit la adăpost, în casă, iar sătenii nu mai avură încotro şi s-aii întors cu toţii în sat, amenințând şi blestemând. Femeia, când a văzut cât de slab era băieţelul, bolnav pe deasupra şi plin numai de răni şi vânătăi, nu mai putea de mila lui şi i-a glăsuit:

- Să nu mai ieşi din casă, copile. Stai aici până te vindeci. Iar dacă nu vrei, du-te
oriunde crezi că e mai bine, dar în satul Pening
să nu te mai întorci niciodată.

Femeia i-a spălat rănile de pe faţă şi corp, a pus pe masă din puţinul ei, ca să mănânce. Băieţelul nu scotea nici un cuvânt. Stătea pe gânduri şi nici de mâncare nu s-a atins. Până la urmă femeia 1-a întrebat:

- Dar ce ai tu, copile, de stai aşa pe gânduri? Ori nu ţi-e foame? Ori nu-ţi place mâncarea?

- Văd că eşti singurul om bun din acest sat, a răspuns băiatul. De aceea n-aş vrea să-ţi fac vreun rău. Fiindcă ai fost tare bună cu mine, ţie am să-ţi spun tot. De fapt eu nu sunt om, ci un şarpe boa.

Şi a început băieţelul să-i spună povestea şarpelui boa, care voia să devină un om.

- Văd că într-adevăr viaţa oamenilor e plină
de nedreptăţi, a spus el la sfârşit. De aceea
nu are rost să trăiesc mai departe ca un om,
ci e timpul să mor. Dar înainte de a muri, vreau să pedepsesc pe oamenii din satul Pening
pentru sufletul lor hain. Azi să nu pleci nicăieri
şi să ai la îndemână un lesung[1] şi o lingură
de lemn. De s-ar întâmpla cumva să vină un
potop, urcă-te pe lesung, şi vâsleşte cu lingura.
Numai aşa vei putea scăpa cu viaţă.

După ce a grăit astfel, băieţelul a plecat înapoi în sat. Când copiii şi oamenii l-au văzut întorcându-se, s-au adunat iar în jurul lui şi au reînceput să-1 chinuiască. Dar acum băieţelul nu se mai văita, lucru care i-a întărâtat pe săteni. Băieţelul mergea fără să-i pese de loviturile ce le primea, până a ajuns în mijlocul satului. Acolo s-a oprit, a luat un băţ şi 1-a înfipt în pământ. Pe urmă a spus:

- Voi, săteni din Pening, care vă credeţi
aşa de grozavi! încercaţi dacă puteţi să scoateţi
acest băţ din pământ!

[1] Lesung - copac scobit, folosit pentru a decoji orezul, punând orezul în scobitură şi bătându-1 cu un mai.

Când oamenii au auzit ce a spus băieţelul, au început să râdă în hohote.

- A înnebunit de atâtea bătăi, ziceau unii.
- S-a scrântit la cap, ziceau alţii.'

Dar mare le-a fost mirarea când un copil a încercat să scoată băţul din pământ şi a strigat:

- Nu pot să-1 scot, e prea bine înfipt.

Au încercat şi ceilalţi copii să scoată băţul din pământ, dar nu au reuşit. Au purces şi oamenii mari, dar degeaba, nimeni n-a reuşit să scoată băţul. Parcă prinsese rădăcini. Oamenilor a început să le fie teamă de băieţel.

- E un duh, ziceau unii.
- E un vrăjitor, ziceau alţii.
- Oricum, e ceva necurat la mijloc. Ar fi mai bine să-1 omoram.
- Da, să-1 omoram, să-1 omoram! au început să strige sătenii.
- Să mă omorâţi fiindcă nu izbutiţi să scoateţi băţul? a spus băieţelul. Vă arăt eu cum se scoate un băţ din pământ.

Şi a apucat băţul cu două degete, pe urmă 1-a scos cu uşurinţă. Deodată, din gaura unde fusese înfipt băţul, a început să ţâşnească apă.

Sătenii au luat-o la fugă care încotro, căci în scurt timp apa inundase tot satul. Valurile creşteau mereu, creşteau fără milă, până ce satul Pening a devenit o apă. Din toţi locuitorii nimeni n-a scăpat cu viaţă decât bătrâna din marginea satului, care, ascultând sfatul băieţelului, s-a urcat pe un lesung şi cu lingura de lemn a vâslit spre malul lacului.

Aceasta este povestea marelui şarpe boa care a vrut să devină om, şi a pieirii satului Pening, datorită răutăţii locuitorilor săi.

Copacul de care nu râde nimeni

SE SPUNE că în vremea de demult, demult de tot, pământul nu era la fel ca azi, şi nici oamenii. Pe atunci pământul nu era deloc frumos şi oamenii nu erau fericiţi. Zeul Hyang Venang hărăzise pământul oamenilor, iar kahianganul[1], zeilor. Kahianganul era un adevărat rai al fericirii,

[1] Kahiangan - cerul, lăcaşul zeilor.

a cărui grădină era de o frumuseţe şi o îmbelşugare fără seamăn. Peste tot numai flori, sute de feluri de flori de toate culorile, cu miros îmbătător. Peste tot numai fructe, sute de feluri de fructe, care de care mai dulci şi mai gustoase. Dar cum era pământul pe atunci? Era un pământ sterp, nimic nu creştea pe el în afară de iarbă, bălării şi copaci fără de roade. Nici fructe, nici orez, nici rădăcini bune de mâncat, nimic nu era. Toate acestea se găseau numai în grădina kahianganului, toate acestea erau numai pentru zei şi neîngăduite muritorilor, căci muritorii n-au ce căuta în kahiangan. Oamenii trăiau numai din vânat, iar de nu puteau să găsească ceva, răbdau de foame. Nimeni nu râdea pe acea vreme, oamenii nu ştiau ce este râsul, căci duceau o viaţă foarte grea. Erau trişti şi mohorâţi, nu cunoşteau nici bucurie, nici frumuseţe.

Pe vremea aceea trăia un om foarte înţelept, primul şi singurul om înţelept de pe lume. Se numea Kelapa[1]. Kelapa avea o putere foarte mare, aproape fără de margini. Dacă ar fi vrut, ar fi putut să întoarcă mersul soarelui de la apus la răsărit, să sece marea sau să

[1] Kelapa - palmier, în limba javaneză.

resfire stelele printre degete ca pe nişte pietricele. De aceea zeii îl respectau foarte mult. Nu de altceva, dar zeilor le era frică de puterea lui. Se temeau să nu-1 supere vreodată. Iar ca să-1 îmbuneze, să fie siguri că Kelapa nu se va răscula împotriva lor, i s-a dat voie să intre în grădina kahianganului o dată pe an. O dată pe an i s-a dat voie lui Kelapa să se bucure de frumuseţile şi bogăţiile kahianganului, să se plimbe printre trandafiri, să mănânce banane, ananas, mango şi alte bunătăţi destinate zeilor. în felul acesta nădăjduiau zeii că Kelapa va uita soarta vitregă a oamenilor de pe pământ, că se va gândi numai la bucuria lui de a fi deopotrivă cu zeii o dată pe an, o bucurie la care nu puteau să viseze alţi muritori.

Şi zeii au avut dreptate. Kelapa a uitat de înţelepciune, nu se gândea la nimic, ci aştepta cu nerăbdare venirea timpului când trebuia să se ducă la kahiangan. Iar când timpul sosea, pornea spre kahiangan beat de fericire, uitând de orice. Cât era ziua de lungă, dansa printre flori şi mânca pe săturate, căci zeii îi interziseseră să ia cu el ceva la înapoierea pe pământ.

Aşa şi-a dus viaţa Kelapa până a început să îmbătrânească. Era fericit pentru puţinul pe care-1 gusta, căci nimeni altul nu gusta acest puţin. Dar o întâmplare a făcut ca Kelapa să-şi deschidă ochii, să se trezească din visul lui dat de zei. într-o zi, Kelapa ă trecut printr-un sat şi i-a fost dat să vadă o privelişte care i-a zguduit inima. în satul acela, Kelapa a văzut o mulţime de copii, femei şi bătrâni, atât de flămânzi, încât rămăseseră doar piele şi os. Copiii nici măcar nu mai puteau să ceară demâncare de înfometaţi ce erau. Femeile şi bătrânii mai mult se târau decât umblau. Cu toţii aveau privirea pierdută, aşteptând să vină moartea. Oprindu-se, Kelapa a întrebat pe unul mai în putere decât ceilalţi:

- Zeii să aibă milă de tine şi de neamul tău, omule. Rogu-te, spune-mi şi mie ce s-a întâmplat în acest sat? Unde sunt vânătorii voştri, de văd numai copii, femei şi bătrâni? Ce faptă aţi săvârşit supărând pe zei de v-au lăsat să flămânziţi până într-atâta? Oare zeii au îndepărtat vânatul din calea voastră, ori vânătorii voştri nu mai sunt la fel de dibaci ca mai înainte?

- Oh, mărite Kelapa, preaiubit de zei, cinstit de oameni, a răspuns bătrânul. E adevărat ceea ce ai spus tu, că noi flămânzim şi aşteptăm pe Batara Yama să ne elibereze de chinurile pământeşti. De am supărat pe zei, asta se prea poate, numai nu ştim cum, pentru că noi am adus jertfe după datină. Se vede însă că zeii n-au fost mulţumiţi, deoarece au trimis asupra noastră o pereche de tigri grozavi, care ne răpeau cel puţin un om în fiecare zi. Până la urmă, vânătorii noştri au hotărât să-i înfrunte. Lupta s-a întâmplat acum o lună, chiar acolo în mijlocul satului. A fost groaznică, tigrii erau uriaşi şi aveau o putere înspăimântătoare. Spre dimineaţă, amândoi tigrii au fost ucişi, dar cu ce preţ? Cred că ar fi fost mai bine să nu fi încercat să-i ucidem. în noaptea aceea am pierdut toţi vânătorii satului. Cei care au scăpat cu viaţă au rămas schilozi, de nu vor mai putea vâna niciodată. Doi-trei, care n-au fost prea tare vătămaţi, ne-au părăsit ca să nu moară şi ei de foame, încercând să ne hrănească pe toţi. Acum, în sat nu mai suntem decât femei, bătrâni şi copii şi tineri schilozi. Neavând ce mânca, am mestecat şi noi iarbă, ca vitele,

dar oamenii nu pot trăi ca animalele şi încetul cu încetul vom muri de foame. Of, de-ar veni mai repede Batara Yama! I-aş mulţumi pentru graba lui.

- Voi pleca chiar acum la kahiangan şi
voi cere lui Batara Guru, marele zeu, să-mi
dea voie să aduc pe pământ ceva, vreo rădăcină
bună de mâncat, ca oamenii să nu moară de
foame din lipsă de vânat. Sunt prea iubit de
zei ca această cerere să-mi fie refuzată.

Dar mare fu dezamăgirea lui Kelapa când Batara Guru, după ce i-a ascultat cererea, i-a răspuns:

- Eşti într-adevăr iubit de zei ca nimeni
altul. De aceea poţi să ne ceri orice şi îţi vom împlini dorinţa. Dar să ceri pentru tine,
nicidecum pentru ceilalţi muritori cărora le-am
hărăzit altă soartă. Aşa că decât să ne ceri
spice de orez sau rădăcină de manioc[1] pentru
oameni, ar fi mai bine să ceri încuviinţarea
de a veni, în fiecare zi, în grădina kahianganului.
Dar de dus vreo plantă de aici pe pământ,
oricât de neînsemnată ar fi ea, nu-ţi putem

[1] Manioc - plantă erbacee tropicală, din ai cărei tuberculi se extrage o substanţă făinoasă, folosită în alimentaţie.

îngădui. Aşa a fost voinţa lui Hyang Venang • şi aşa va fi pentru totdeauna. Acum du-te să te veseleşti în grădina kahianganului.

Kelapa n-a mai zis nimic. S-a dus la grădina kahianganului cu capul adâncit între umeri şi inima grea ca de piatră. Trandafirii roşii i se păreau însângeraţi, iar boabele albe ale melatiilor[1] parcă erau lacrimile femeilor şi copiilor flămânzi de pe pământ. Se uita în jur cu ochii împăienjeniţi, se uita la crengile pomilor îngreunate de fructe, la tufişurile de ananas, la spicele galbene de orez, legănate de vânt.

„Oh, am fost orb, îşi spunea Kelapa îndurerat şi îşi bătea pieptul cu pumnii. Hyang Venang n-a fost drept cu oamenii, iar zeii sunt răi, nişte vicleni care m-au ademenit până acum cu grădina kahianganului. Chiar de m-aş bucura în toate zilele de bunătăţile acestei grădini, ce însemnătate are dacă nu-i pot ajuta pe semenii mei?"

Kelapa plânse ca un copil vreme îndelungată.

Dar deodată s-a ridicat şi şi-a şters lacrimile de pe obraji. Pe faţa lui nu se mai oglindea tristeţea ca înainte, ci o mânie nestăvilită. Ochii

[1] Mclatii - flori mici şi albe cu miros foarte plăcut.

îi erau roşii ca sângele, sprâncenele împreunate, părul zbârlit, buzele strânse. Pentru prima dată în viaţa lui, Kelapa s-a mâniat.

- Hyang Venang! strigă Kelapa. Dacă n-ai fost drept, acum voi face eu dreptate. Dacă zeii vor cuteza să-mi stea în cale, praful şi pulberea se va alege de ei!

Auzind această ameninţare, zeii tremurau de frică. Cine ar putea să stea împotriva lui Kelapa? Chiar însuşi Ratară Guru sau războinicul Vişnu nu cutezau să-1 înfrunte. Toţi zeii au fugit să caute adăpost la Hyang Venang.

După ce a rostit ameninţarea, Kelapa a făcut ce a făcut şi deodată kahianganul a început să se zguduie, stelele cădeau cu miile pe pământ, oceanul se zbuciuma cu valuri cât munţii, norii negri se rostogoleau zbătându-se într-un uragan cumplit, cerul ardea de fulgere, vulcanii scuipau bolovani cât casele, sălbăticiunile din junglă răgeau îngrozite. Toate grozăviile acestea au ţinut şapte zile şi şapte nopţi, fără răgaz. Iar când, ca la un semn, toate se liniştiră, pământul devenise de nerecunoscut. Kelapa adusese toate bogăţiile din grădina kahianganului pe pământ. Acum pământul avea de toate. Peste tot numai

flori înmiresmate, peste tot numai fructe dulci şi gustoase. Lanuri de orez, galbene ca aurul, se unduiau în mângâierea vântului. Oamenii râdeau şi plângeau de bucurie, şi cu toţii slăveau pe Kelapa. Dar zeii erau furioşi, de asemenea şi Hyang Venang. Când a văzut că Kelapa a adus pe pământ toate bogăţiile din grădina kahianganului, a strigat:

- Vai ţie, Kelapa! Prea departe ai mers cu îndrăzneala! Pentru că ai adus toate plantele
şi copacii din kahiangan pe pământ, să te prefaci
şi tu într-un copac, unul caraghios, de care
să râdă toţi oamenii. Te vei preface într-un copac subţire şi înalt până la cer, cu crengi
şi frunze numai sus în vârf, care însă vor fi altfel decât ale oricărui copac.

Auzind aceste strigăte, Kelapa nu se înfricoşa, ci răspunse liniştit:

- Oh, Hyang Venang, zeu nemilos şi nedrept!
Ştiu că nu mă pot împotrivi blestemului tău
şi că mă voi preschimba în copac, precum ai
spus tu. Dar de un singur lucru te vei înşela.
Oamenii nu vor râde de mine, ci mă vor preţui
ca pe nici un alt copac făcut de tine, căci mă
voi preschimba într-un copac neasemuit de

folositor. Nu omenirea va râde de mine, Hyang Venang, ci eu voi râde de tine în veşnicie. Aşa a zis Kelapa şi s-a preschimbat într-un copac subţire, înalt până la cer, cu crengi şi frunze la vârf, precum 1-a blestemat Hyang Venang; Kelapa s-a preschimbat în palmier. Dar precum a zis Kelapa înainte de a deveni palmier, acest copac este neasemuit de folositor. Nimic din palmier nu se aruncă, fiecare parte e bună la ceva. Trunchiul e folosit pentru punte sau la construirea colibei, din frunze - se împletesc rogojini. Din nucile de cocos, fructele palmierului, nu se aruncă nimic. Miezul e bun ca hrană şi nici un fel de mâncare nu se găteşte fără zeama din miezul nucii de cocos; laptele ei are gust deosebit de bun. De asemenea, din floarea palmierului se poate pregăti o mâncare foarte gustoasă. Iar când se taie floarea, curge un lichid dulce ca mierea, din care se face zahăr[1] şi o băutură răcoritoare. Aşa de folositor e palmierul, încât nu numai că oamenii nu cutează să râdă de el, ci îl

[1] Zahărul din palmier - zahărul roşu, spre deosebire de zahărul alb din trestia de zahăr sau sfeclă, are un gust deosebit. De obicei nu se întrebuinţează pentru a îndulci ceaiul sau cafeaua, ci se pune la diferite mâncăruri, spre a le da un gust aparte.

preţuiesc mult de tot. Adesea, când văd un palmier, oamenii spun:

- Iată palmierul. El nu este un simplu copac, ci adevăratul zeu al pământului.

O mie de guri

A FOST ODATĂ un tăietor de lemne, care avea o nevastă foarte cicălitoare. De când se scula în zori până seara la culcare îl bombănea întruna. Ba că nu munceşte destul, ba că este prea leneş şi aşa mai departe. E adevărat că erau săraci, dar câtuşi de puţin din vina lui. Muncea din răsputeri şi dacă nu le ajungeau banii, ce putea să facă?

într-o zi a plecat omul nostru în pădure, ca să taie lemne ca de obicei. După ce a ales un copac uscat, a vrut să-1 doboare cu toporul, însă a rămas împietrit cu toporul în mână, căci deodată apăru în faţa lui, ca ieşită din pământ, o zână strălucitoare, care îi vorbi astfel:

- Fii bun, te rog, nu tăia acest copac care
este palatul meu. în schimb, îţi voi dărui ceva
care te va ajuta să trăieşti fără grijă până la
sfârşitul vieţii. Ia aceste trei pietricele. Când
vei avea vreo dorinţă, s-o spui şi să loveşti
de pământ o pietricică. Orice dorinţă vei rosti
se va îndeplini îndată.

După ce a lăsat cele trei pietricele în mâna tăietorului de lemne, zâna s-a făcut nevăzută, iar el, fără să-şi mai ia uneltele, a alergat cu sufletul la gură acasă, dornic să povestească nevestei cele întâmplate. Auzind cele petrecute în pădure, în loc să se bucure, ea a început să-1 cicălească. De ce n-a cerut mai multe pietricele, ci numai trei? Se vede că bărbatul ei era slab la minte, dacă n-a profitat de un noroc care nu vine decât o dată în viaţă, căci o întâlnire cu o zână nu se întâmplă în toate zilele. Bărbatul, care se aştepta ca de data aceasta nevasta să-1 primească mai bine, a început să murmure:

- Vai, zeilor, cum de mi-a căzut pe cap o nevastă cu o gură aşa de rea?
- Ce spui, a sărit în sus nevastă-sa, am o gură rea, aşa zici? Uite, aş vrea să am o mie de guri ca să te pot bombăni mai bine.

Spunând acestea, a trântit de pământ una din pietricele. S-a întâmplat atunci ceva îngrozitor. Pe corp, pe cap, pe picioare şi pe mâini îi apăru femeii o sumedenie de guri. Avea o mie de guri şi cine se uita la ea nu vedea nimic altceva decât guri şi iarăşi guri. Bărbatul rămase uluit când o văzu. Dar ce era mai rău, toate gurile îl bombăneau, toate ţipau la el de îi venea să-şi ia lumea în cap. Şi deodată îşi aduse aminte de cele două pietricele care-i mai rămăseseră. A luat una şi zise:

- Rog pe zei să ia îndărăt cele o mie de guri ale nevestei mele.

Şi a trântit-o de pământ pe cea de a doua pietricică. Dintr-o dată nevasta lui a amuţit. Când s-a uitat bine la ea, a înţeles ce se întâmplase. Nevasta lui pierduse toate cele o mie de guri ale ei, va să zică o pierduse şi pe cea veche. Acum nu mai avea nici o gură. I-au rămas cei doi ochi şi nasul, dar gura nicăieri. Vai, ce nenorocire! îi rămăsese omului doar o pietricică. Dacă ar cere altceva, va însemna ca nevasta lui să rămână fără gură. Cum va putea mânca fără gură? Va muri negreşit, iar sărmanul om îşi iubea totuşi nevasta. E

adevărat că avea o gură rea ca nimeni alta, dar încolo inima îi era de aur. S-a gândit el cât s-a gândit şi deodată faţa i s-a luminat. A luat ultima pietricică şi a zis:

- Rog să i se dea nevestei mele gura la locul ei, dar o gură care ştie doar să spună cuvinte frumoase.

Şi a trântit cu nădejde, de pământ, pietricica. De atunci, chiar dacă au rămas săraci, tăietorul de lemne a devenit cel mai fericit om. Nevasta lui nu-1 mai bombănea niciodată, ci îi vorbea numai cuvinte frumoase. Când ai o asemenea nevastă, nu-ţi mai trebuie bogăţie ca să fii fericit!

Eclipsa de lună

BATARA[1] KALA a fost un zeu foarte puternic, uriaş şi fără pereche, şi nu îi era teamă de nimeni şi de nimic. Numai de Batara Vişnu, păzitorul lumii, se temea şi fugea

[1] Batara - denumire pentru zei.

din calea lui. Toate fiinţele de pe pământ îi erau duşmani, nici zeii din kahiangan nu-1 priveau cu prietenie. Dar ce puteau să facă bieţii muritori sau chiar zeii împotriva lui? Batara Kala era foarte puternic şi nimeni nu putea să se măsoare cu el, în afară de Batara Vişnu, atotputernicul.

Se spune că, odată, Batara Kala s-a îndrăgostit de Lună, Zeiţa Nopţii cea frumoasă, blândă şi aducătoare de linişte pe pământ. Dar Luna cea bună i-a întors spatele. Acest refuz a rănit foarte adânc inima lui Batara Kala, mândria i-a fost jignită. Cum de a îndrăznit Luna cea neajutorată să-i refuze dragostea, tocmai lui, puternicul Batara Kala? Nemaiputând de supărare, s-a jurat că va înghiţi Luna oricând şi oriunde o va prinde. De atunci aleargă mereu după Lună s-o prindă şi s-o înghită. Dar Batara Vişnu supraveghează toate fiinţele de pe pământ şi din cer. De când Batara Kala s-a jurat că va înghiţi Luna, nu 1-a mai lăsat să se apropie de ea.

S-a întâmplat însă ca, într-o zi, Batara Kala să izbutească să prindă Luna şi a început s-o înghită puţin câte puţin. Era pentru prima dată

când omenirii i-a fost dat să vadă o eclipsă de lună, era pentru prima oară când omenirii i-a fost dat să vadă cum Zeiţa Nopţii dispărea puţin câte puţin în gura lui Batara Kala. Vai, să moară Luna înghiţită de Batara Kala!? Aşa ceva nu trebuia să se întâmple. Cine va mai aduce liniştea pe pământ? Cine va mai lumina drumurile în timpul nopţii? Batara Vişnu trebuia înştiinţat, altfel Luna avea să piară. Dar cum? Oamenii erau neputincioşi. Au plâns femeile, au plâns copiii, au plâns chiar şi bărbaţii, au plâns cu toţii de mila Lunii. încă puţin şi Luna ar fi fost înghiţită toată. Dar chiar atunci cineva a strigat:

- De ce plângem şi nu facem nimic? De ce stăm cu braţele încrucişate în timp ce Batara Kala o înghite pe Zeiţa Nopţii? Trebuie să facem ceva ca să atragem atenţia lui Vişnu. Hai, puneţi mâna fiecare pe câte două beţe de bambus şi loviţi în oricare lucru vă cade la îndemână. Dacă toată omenirea va face cum facem noi, atunci se va auzi zgomotul până la cer. Iar când Vişnu va cerceta cauza, va vedea şi el ce face Batara Kala cu frumoasa Lună.

Şi aşa s-a întâmplat. Dar Vişnu a observat prea târziu, tocmai în clipa când Batara Kala îşi închidea gura, când Luna intrase toată în gura lui. Ca s-o scape, Vişnu a slobozit o săgeată care a retezat capul lui Batara Kala. Luna a ieşit din gâtul lui tăiat şi cerul se lumină iar.

Corpul lui Batara Kala a căzut în Marea de Sud[1] şi a devenit o insulă. Dar capul lui este nemuritor, mai trăieşte până în ziua de azi. Din când în când înghite iar Luna.

De atunci, oamenii, când văd o eclipsă de lună, când văd pe Zeiţa Nopţii înghiţită de Batara Kala, bat în orice au la îndemână, ca să facă zgomot mare, să fugă Batara Kala mai repede şi să iasă Luna din gâtul lui, cât mai degrabă.

[1] Marca de Sud - Oceanul Indian.

Giocco Tarub şi zâna

A FOST ODATĂ un flăcău care se numea Giocco Tarub. Ca toţi semenii lui din vremea aceea, Giocco Tarub trăia numai din vânat, în timpul acela oamenii nu lucrau pământul, nici de orez încă nu auziseră. în fiecare zi, Giocco Tarub se ducea în junglă, cu arcul într-o mână şi cu tolba de săgeţi în spate, iar când se întorcea în sat niciodată nu venea cu mâna goală.

S-a întâmplat ca odată, fugărind o căprioară, să-1 prindă noaptea în junglă. Ce să facă acuma? N-avea nimic de făcut decât să se urce într-un copac şi să aştepte acolo ivirea zorilor. Ca să umble noaptea prin junglă era prea primejdios.

A dormit Giocco Tarub cum a putut, cocoţat pe o ramură. Dar la miezul nopţii, când somnul era mai dulce, a fost trezit de nişte râsete de femeie. Voci omeneşti în mijlocul junglei şi în puterea nopţii, pe deasupra? Poate era numai un vis! Dar nu, nu era vis, căci iar hohoteau. Se putea deosebi chiar din ce parte veneau râsetele. Ca un flăcău îndrăzneţ, care nu ştia ce e frica,

Giocco Tarub a coborât din copac şi a pornit pe furiş spre locul acela. N-a mers prea mult, că se şi trezi în faţa unui lac cu apă albastră, iar pe lac, sub raza aurie a lunii, şapte zâne frumoase se scăldau şi se jucau fără să-şi dea seama că ochii unui muritor le priveau. Da, Giocco Tarub se uita la ele înmărmurit, căci fete frumoase ca ele nu mai văzuse în viaţa lui. Aveau piele aurie, lucie, fără nici o pată, părul negru până la călcâie, ochii de asemenea negri ca nişte stele, buzele roşii şi rumene, iar mişcările lor întreceau pe ale celei mai desăvârşite dansatoare. Nu există nici-o pământeană care să se poată asemui măcar cu a zecea parte din frumuseţea lor.

După ce şi-a mai liniştit puţin tulburarea, Giocco Tarub s-a gândit că ar fi bine s-o ia pe una dintre ele de nevastă. Dar cum? Ele erau zâne, fără îndoială, iar el, un biet muritor. S-a frământat Giocco Tarub, neştiind ce trebuia să facă. Insă deodată a văzut veşmintele nimfelor ascunse într-un tufiş. Fără să se mai gândească, a luat o rochie de-a zânelor, la întâmplare. Nimfele s-au jucat fără grijă toată noaptea, până au mijit zorile la răsărit. Abia atunci au ieşit gălăgioase pe mal, îndreptându-se spre

tufişul unde aveau îmbrăcămintea. Cum s-a mai speriat una din ele când nu şi-a mai găsit rochia! Celelalte şase s-au îmbrăcat repede şi au zburat grăbite până nu s-au mai văzut. Zâna rămasă fără rochie a început să plângă. Soarele se ridica tot mai sus, iar ea stătea în apă, fără să ştie ce-ar putea să facă. Se vede că fără îmbrăcăminte nu mai putea să zboare, cum făcuseră celelalte. Atunci Giocco Tarub a ieşit din ascunzătoarea lui şi s-a prefăcut mirat văzând o zână în lac.

- Cine eşti, frumoaso, de stai singură în lac, în mijlocul junglei?

- Sunt o zână, flăcăule, şi nu pot să ies din lac fiindcă mi-a furat cineva îmbrăcămintea. Iar fără îmbrăcăminte nu mai pot să zbor ca să mă întorc acasă. Dă-mi, te rog, ceva, ca să mă acopăr şi să pot ieşi din apă.

- îţi dau să te îmbraci, dar promite-mi să vii cu mine şi să-mi fii nevastă.

N-a avut zâna de ales, aşa că de voie, de nevoie, a plecat cu el şi a rămas nevasta lui.

De când ţinea pe zână de nevastă, viaţa lui Giocco Tarub începu să se schimbe. Nu trebuia să mai vâneze chiar în fiecare zi, căci

zâna 1-a învăţat să semene şi să mănânce orez. Pe urmă a venit pe lume şi un copil de toată frumuseţea, spre bucuria tatălui. Dar zâna a rămas mereu îngândurată. Câteodată se uita la cer ore întregi cu lacrimi în ochi. Doar când s-a născut copilul s-a mai înviorat puţin.

într-o zi, când Giocco Tarub s-a dus să pună orezul în hambar, găsi hambarul plin ochi. Dar cum, oare nu mâncau ei în fiecare zi câte un dandang[1] mare de orez? Cum de a rămas hambarul plin de parcă nu s-a luat niciodată vreun fir de orez? se întreba Giocco Tarub, fără să-şi poată răspunde. Ce punea nevasta lui în dandang în fiecare zi? E drept că din dandang ea scotea întotdeauna orez fiert, dar Giocco Tarub nu uitase că nevasta lui era o zână şi din partea unei zâne poţi să te aştepţi la ce nu-ţi trece prin minte.

într-o dimineaţă, chinuit de întrebare, Giocco Tarub s-a dus tiptil în bucătărie. A fost prima oară când un bărbat intra în bucătărie. Şi era credinţa că atunci când bărbatul intră în bucătărie, aduce nenorocire. Aşa s-a întâmplat şi cu Giocco Tarub cel curios. Când a ridicat

[1] Dandang - cratiţă specială de fiert orez.

capacul dandangului, a văzut că înăuntru nu era altceva decât un firicel de orez.

„Dacă ştiam că aşa foloseşte ea orezul, nu mai munceam eu atâta în savah"[1], îşi zise el în sinea lui. Nici nu bănuia că această curiozitate îl va costa foarte scump.

La prânz, când zâna voi să pună masa, n-a mai găsit dandangul plin de orez fiert ca de obicei, ci doar un firicel cum fusese pus de dimineaţă. Şi-a dat seama ce s-a întâmplat, dar ce putea să mai facă? Oul spart nu mai poate fi făcut la loc.

- Vai, bărbate, cine te-a pus să te bagi în treburile femeieşti? Ce nenorocire pe capul nostru! De-acum înainte va trebui să muncim mai mult ca să putem mânca orez.

De atunci, Giocco Tarub trebuia să muncească mult mai mult la savah, căci recolta obişnuită nu le mai ajungea. Iar nevasta lui, zâna, trebuia să piseze orezul înainte de a-1 pune la fiert, ca să-1 decojească. Hambarul nu mai era plin ca înainte, ci se golea văzând cu ochii.

într-o zi, când zâna s-a dus la hambar, să ia nişte orez, n-a mai găsit decât o legătură

[1] Savah - orezărie.

în colţ. Iar când a ridicat-o, ce a văzut înaintea ochilor? îmbrăcămintea ei. Se vede că acolo o ascunsese Giocco Tarub. Cât timp hambarul fusese plin, n-avea cum s-o găsească, dar acum, că se golise, Giocco Tarub uitase de ea. S-a schimbat nevasta repede cu îmbrăcămintea ei de zână şi i-a spus lui Giocco Tarub:

- Până aici ne-a fost dat să trăim împreună. Eu sunt o zână şi nu pot trăi printre oameni, aşa că trebuie să plec. Nici pe copilul nostru nu pot să-1 iau cu mine, fiindcă, oricum, el este pui de om. Dacă totuşi plânge, pune-1, te rog, pe acoperiş şi arde o mână de fân. Atunci eu voi veni să-1 alăptez. Dar nu încerca să mă mai vezi, altfel nu voi mai putea veni deloc.

Pe urmă zâna şi-a luat zborul, 1-a lăsat singur pe Giocco Tarub cu copilul. De câte ori plângea copilul de foame, el îl ducea pe acoperiş şi ardea o legătură de fân, iar zâna venea să-1 alăpteze. Şi când a venit vremea copilului să fie înţărcat, zâna nu a mai venit.

De atunci, Giocco Tarub a devenit din ce în ce mai trist. De multe ori se ducea la malul lacului, nădăjduind să mai vadă pe

zâna lui făcând baie, dar ea nu s-a mai arătat niciodată, căci de atunci nici o zână nu mai coboară pe pământ.

Cea mai frumoasă statuie

DEMULT, când insula Java era bogată în jungle necercetate, când oamenii sakti[1] mai umblau pe lume, trăia în satul Prambanan din Java Centrală o fată nespus de frumoasă, care se numea Roro Giongrang. Se povesteşte că Roro Giongrang era aşa de frumoasă, încât toate cuvintele de laudă n-ar fi ajuns pentru a arăta nici pe sfert frumuseţea ei. Iar cine o privea, îndată cădea bolnav de dragoste. Ba se iscau şi certuri, se iscau şi lupte pe viaţă şi pe moarte pentru dânsa. Atunci, ca să potolească pe îndrăgostiţi, ea s-a jurat că nu sa va mărita niciodată. Aşa au încetat şi certurile şi bărbaţii se mulţumeau doar s-o

[1] Sakti - cel care are o putere supranaturală.

privească şi să fumeze ţigări făcute de mâna ei, căci din vânzarea ţigărilor îşi ducea Roro Giongrang traiul.

S-a întâmplat însă ca într-o zi să treacă prin Prambanan un tânăr străin. Cum a văzut-o pe Roro Giongrang, a îndrăgit-o pe loc şi a cerut-o de nevastă.

- Cum aş putea să te iau de bărbat pe tine, un străin, dacă până acum am refuzat pe toţi tinerii din sat? Nu spun că nu eşti demn de laudă la înfăţişare, dar nici tinerii din sat nu-s mai prejos ca tine. De altfel, m-am jurat că nu mă voi mărita niciodată, aşa că vezi-ţi de drum, i-a răspuns Roro Giongrang.

- Poate este aşa cum grăieşti, zise tânărul. Un lucru vreau să ştii, că eu pot să-ţi îndeplinesc orice dorinţă. Puterea mea este foarte mare, dar stelele şi luna de pe cer nu le pot lua.

- Dar dacă îţi cer ceva şi nu-mi poţi îndeplini? a întrebat Roro Giongrang mai mult
în glumă.

- Atunci voi pleca de aici pentru totdeauna, a răspuns el.

- Bine, aşa să fie. Eu nu-ţi cer nici luna, nici stelele de pe cer. îţi cer doar să clădeşti

un templu de piatră împodobit cu o mie de statui toate numai de piatră. Să începi lucrul la apusul soarelui şi să-1 termini până mâine dimineaţă, înainte de răsăritul soarelui. De vei izbuti, atunci voi deveni nevasta ta. Te învoieşti?

- Mă învoiesc, răspunse tânărul. Să vii mâine în zori în câmpul deschis din nordul satului, acolo voi clădi templul cu cele o mie de statui. Până atunci, rămâi cu bine.

în seara aceea, Roro Giongrang n-a putut să închidă ochii. Oare străinul era un „sakti" sau un om lăudăros? Dacă într-adevăr va putea clădi cele cerute, ce va face? în sinea ei gândea că mai bine ar fi luat de bărbat pe oricare tânăr din sat, decât pe un necunoscut, oricât ar fi el de sakti. Dimineaţa se apropia şi Roro Giongrang se duse să vadă ce a isprăvit străinul. Când a ajuns în poiana dinspre nord, a rămas înmărmurită. Nici nu-şi putea crede ochilor. O mândreţe de templu, înconjurat de 999 de statui, parcă o aştepta. încă o statuie mai avea străinul de făcut şi dânsa ar fi fost nevoită să-1 ia de bărbat şi să părăsească satul ei drag. Pentru un timp, Roro Giongrang îşi pierdu cumpătul. Dar deodată faţa ei se lumină şi îi vorbi astfel străinului:

- Stai puţin de te odihneşte! Uită-te, eşti ud leoarcă de sudoare. Ţi-a rămas doar o singură statuie de făcut, iar acum abia e trecut de miezul nopţii.
- Nu ştiam că am lucrat aşa de repede, răspunse străinul. Am crezut că se apropie dimineaţa. Atunci voi dormi puţin, dar scoală-mă, te rog, înainte de răsăritul soarelui, căci prea sunt obosit.

Nici prin gând nu-i trecea că Roro Giongrang îl înşela, ca să nu poată termina ultima statuie. Şi nici nu închise bine ochii, că soarele începu să se zărească la orizont. A priceput îndată viclenia lui Roro Giongrang şi, clocotind de mânie, strigă:

- Tu mi-ai cerut ca să clădesc un templu
cu o mie de statui într-o singură noapte, dar
m-ai împiedicat să-mi termin lucrarea. De aceea
chiar tu vei deveni a o mia statuie, căci din
această clipă te vei preface în piatră pentru
vecii vecilor.

De atunci Roro Giongrang a devenit statuie, cea mai frumoasă statuie din lume, căci ea era o fată foarte frumoasă.

Bivolul învingător

DE CE REGIUNII din partea de vest a Sumatrei i se spune Minang-kabau, adică Bivolul învingător? Dar, lucru şi mai curios, locuinţele din Minang-kabau au acoperişurile în formă de coarne, coarne de bivol; iar femeile poartă pe cap un turban de asemenea în formă de coarne, coarne de bivol. Iată povestea, o poveste care s-a întâmplat în timpul înfloririi împărăţiei Magia Pahit, cu multe sute de ani în urmă.

Ţara de Vest a Andalasului, Sumatra, era la mare strâmtoare. Regele chemă pe toţi miniştrii şi căpeteniile armatei într-un consiliu în care sa va hotărî soarta ţării. Armata Magiei Pahit, condusă de însuşi Gagiah Mada, era la poarta ţării, iar solia ei aştepta răspunsul dacă Ţara de Vest a Andalasului i se va supune de bună voie ori va fi trecută prin foc şi sabie. Să se supună de bună voie? Niciodată! Să declare război? Asta ar fi însemnat distrugerea ţării. Ce era de făcut? Nimeni nu găsea o ieşire. Regele ştia că supuşii lui mai degrabă vor muri în luptă decât să se supună duşmanului,

dar cine nu se cutremura în faţa armatei Magiei Pahit, mai ales când era condusă de însuşi Gagiah Mada? După o îndelungată tăcere, regele s-a sculat de pe tron şi a spus:

- Solia lui Gagiah Mada să aştepte răspunsul până mâine. Voi, miniştri şi curteni, dacă până mâine dimineaţă nimeni dintre voi nu poate găsi vreo soluţie, războiul va fi răspunsul nostru.

A doua zi, când curtenii şi miniştrii s-au adunat iar, regele a întrebat:

- A găsit cineva vreun meşteşug ca să ocolim războiul cu Magia Pahit, fără să fim nevoiţi a ne umple de ruşine?

Atunci un sfetnic bătrân a ieşit în faţă şi a zis:

- Iubitul meu rege şi stăpân! Să propunem lui Gagiah Mada ca să înlocuim lupta dintre oşti, cu lupta între tauri[1]. De va pierde taurul nostru, ne vom supune de bună voie Magiei Pahit. Iar de va învinge taurul nostru, Magia Pahit să rămână ca o ţară prietenă nouă şi să nu ne mai atace niciodată. Dacă această propunere

[1] în Java era obiceiul să se pună faţă în faţă un taur şi un tigru. Dacă taurul ieşea învingător, era păstrat. Dacă învingea tigrul, lucru care se întâmpla mai des, urma o luptă între tigru şi câţiva cavaleri înarmaţi cu scuturi şi lănci, numită „rampogan".

va fi respinsă, să-i spunem lui Gagiah Mada că, de vom fi învinşi, nu va găsi nici un suflet în {ara noastră.

Această soluţie a fost pe placul tuturor şi imediat a fost trimisă solie de răspuns lui Gagiah Mada. Când a primit acest răspuns, Gagiah Mada a stat în cumpănă. Dacă respingea această propunere şi alegea calea războiului, victoria era sigur de partea lui. Dar oare nu s-ar fi umplut de sângele care se va vărsa? Dacă se gândea bine, taurii din Magia Pahit erau cunoscuţi ca fiind cei mai buni tauri de luptă, aşa că până la urmă Gagiah Mada a primit să-şi încerce norocul în felul acesta.

După un răstimp de trei luni încheiate pentru căutarea taurilor, veni şi ziua când aceştia trebuiau să se înfrunte. Gagiah Mada a adus un taur fioros ca din poveşti, unul care ucisese şapte tigri în luptă. Dar din partea Ţării de Vest a Andalasului fu prezentat un pui de bivol care mugea de foame.

- Unde este taurul vostru? întrebă Gagiah Mada.

- Noi, aici, nu prea avem tauri de luptă, a răspuns regele. Dar, dacă te învoieşti, o să se lupte taurul vostru cu puiul de bivol de acolo.

- Nu ştiu ce să cred, zise Gagiah Mada. Dar dacă aşa ţi-e voia, fie şi aşa.

Gagiah Mada râdea în sinea lui. Gândea că regele vecin a înnebunit de frică. Nu ştia el că puiul de bivol nu fusese alăptat de câteva zile, iar acum, pe botul lui era legat un cuţit tăios.

Când puiului i s-a dat drumul, a fugit drept spre burta taurului căutând să sugă. Cuţitul a intrat în burtă, iar taurul cel fioros, care omorâse şapte tigri, s-a prăbuşit la pământ.

Gagiah Mada a rămas înmărmurit, nu-şi credea ochilor. Dar nu mai putea face nimic, îşi dăduse cuvântul, iar taurul lui a fost învins. Nu-i mai rămase decât să se întoarcă înapoi cu armata lui în Java.

De atunci Ţării de Vest a Andalasului i se zice Minang-kabau, adică Bivolul-învingător.

Kedono şi Kedini

A FOST ODATĂ un ţăran văduv. Avea omul doi copii mici, un băiat şi o fată. Pe băiat îl chema Kedono, iar pe fată o chema Kedini. Câtva timp după ce îi murise nevasta, omul s-a gândit că ar fi mai bine să se însoare. Nu de alta, dar ca să fie cineva care să aibă grijă de copii când trebuia să se ducă el la savah şi să-i pregătească de-ale gurii. Aşa şi făcu.

La început, noua lui nevastă se purta cât se poate de bine, dar această purtare n-a durat mult. De la o vreme s-a gândit că ar fi mai bine să-i prăpădească pe bieţii copii fără de mamă, ca mai târziu, când va avea şi ea copii, bărbatul să-i iubească numai pe aceştia. De atunci femeia a început să-i chinuiască de câte ori avea prilejul. De lovit nu i-a lovit, căci îi era teamă să nu lase urme, dar de mâncare nu le-a mai dat. Voia, pesemne, să-i lase să moară de foame.

într-o dimineaţă, copiii au început să se vaite:

- Mamă, mama noastră cu inima de aur! Dă-ne şi nouă ceva de mâncare. Vom gusta greieri în loc de carne, vom mânca iarbă în loc de verdeaţă. Un pumn de orez ne trebuie, căci nu mai putem de foame.
- Mai aşteptaţi, copii răi ce sunteţi! Nu vedeţi că abia pun orezul la spălat? răspunse haina femeie.
- Mamă, mama noastră cu inima de aur, se plângeau copiii mai târziu. Dă-ne şi nouă un pumn de orez. Ne-au amorţit degetele de atâta timp de când strângem greierii, iar iarba uscată nu mai e bună.
- Mai aşteptaţi, copii răi ce sunteţi! Nu vedeţi că abia am pus orezul la fiert? răspundea iar haina.
- Mamă, mama noastră cu inima de aur, se rugau iar copiii. Dă-ne şi nouă un pumn de orez. Au putrezit şi greierii de atâta timp în mâinile noastre umede.

Când ţăranul trebuia să vină de la savah, femeia zise:

- Vreţi un pumn de orez? Na-vă, na! Na!

şi îi lovi pe amândoi cu lingura de mestecat orez în cap.

Iar când ţăranul o întrebă dacă copiii au mâncat pe săturate, îi răspunse:

- Cum să nu? Au mâncat atât de mult, de le-a rămas şi să se joace cu orez. Uită-te
numai la capetele lor.

într-adevăr, văzând boabe de orez în părul copiilor, omul s-a liniştit.

într-o zi veni ţăranul mai devreme ca de obicei, ducând un sac de vuni[1] în spinare pentru nevasta lui. Aceasta era în bucătărie când ţăranul s-a întâlnit cu copiii.

- Tată, tată dragă. Dă-ne şi nouă puţini vuni din cei negri, zise Kedono.
- Nu se poate, copiii mei. I-am adus pentru mama voastră, care vă iubeşte şi vă îngrijeşte, răspunse tatăl.
- Dă-ne şi nouă măcar din cei roşii şi acrişori, a spus Kedini.
- Nu se poate, copiii mei, şi ăştia sunt pentru mama voastră, care vă iubeşte şi vă îngrijeşte, răspunse iar tatăl.
- Dar cei verzi şi cruzi? întrebară copiii cu lacrimi în ochi.
- Nici cei verzi şi cruzi, copiii mei. Căci

[1] Vuni - nume de fructe.

şi ăştia sunt tot pentru mama voastră, care vă iubeşte şi vă îngrijeşte.

Văzând că tatăl lor nu voia să le dea nimic, copiii au spus:

- Care este mama noastră care ne iubeşte
şi ne îngrijeşte? De atâta amar de vreme am
mâncat numai greieri şi iarbă, iar mama noastră
ne bate în cap cu lingura. Dacă nici tu nu vrei să ne dai nimic, vom pleca de aici.

După ce au spus toate astea, copiii au fugit, au fugit spre junglă, de teama mamei lor vitrege. Nici n-au întors capul când tatăl lor i-a chemat înapoi.

Femeia, care i-a auzit vorbind, s-a dat de trei ori peste cap şi s-a schimbat în tigroaica. Tigroaica a alergat pe urmele copiilor, vrând să-i mănânce, iar în urma tigroaicei gonea ţăranul cu un topor în mână. Copiii au intrat mai adânc în junglă, dar tigroaica se apropia din ce în ce mai mult. Când era cât pe-aci să-i prindă, copiii s-au oprit în faţa unui copac mare şi înalt şi i-au grăit:

- Copac mare şi frumos, apleacă-te, dacă
ai milă de noi, doi copii sărmani fugăriţi de
o tigroaica!

Copacul cel mare s-a aplecat, iar când copiii s-au cățărat între ramuri, s-a îndreptat din nou. Tocmai atunci a venit tigroaica. încercă ea să se caţăre în copac, dar de fiecare dată cădea la pământ. Ţăranul i-a ajuns din urmă şi a vrut s-o lovească cu toporul. Dar tigroaica a fugit în desiş. Atunci omul i-a dat pe copii jos din copac, a pus pe Kedono pe umărul drept, iar pe Kedini pe umărul stâng, şi aşa mergând s-au întors fericiţi acasă. Iar femeia cea rea a rămas tigroaica pentru totdeauna.

Neînfricatul Thek-Seng

ÎN VREMURILE DE DEMULT, într-un sat din nordul Vietnamului trăia un băiat care se numea Thek-Seng. Era fiul unor oameni foarte săraci, rămas orfan de amândoi părinţii încă de când era copil. De aceea ducea o viaţă nespus de grea. Nu avea casă, aşa că şi-a făcut un adăpost în scorbura unui copac mare din pădure, iar pentru a avea din ce trăi, aduna vreascuri şi le ducea în sat, unde primea în schimb câte ceva de mâncare sau alte lucruri de care avea nevoie. Cu toată marea lui sărăcie, el era cinstit şi cuminte, vorbea frumos cu toată lumea, lucruri pentru care toţi îl lăudau şi îl iubeau.

însă mai mult decât orice, Thek-Seng era foarte blând cu animalele din pădure. Niciodată nu a vânat măcar vreo pasăre pentru a o mânca

sau vreun animal, ca să-i ia blana. Când găsea vreun animal rănit, îl îngrijea şi-1 punea la adăpost de fiare mai mari, iar când vedea pui de păsărele căzuţi din cuib, îi lua cu băgare de seamă şi-i punea la loc, spre marea bucurie a părinţilor, care ciripeau de parcă ar fi vrut să-i mulţumească. Ba chiar şi când vedea vreun copăcel doborât de vânt sau năpădit de buruieni, îl ridica, îi punea proptele sau curăţa locul din jur, ca să poată creşte în voie.

Lucrul acesta i-a plăcut foarte mult zeului pădurii, care vedea de asemenea că băiatul nu era mulţumit de viaţa pe care o ducea şi că adeseori era cuprins de gânduri triste. De aceea zeul s-a apropiat într-o zi de scorbura băiatului şi i-a spus:

- Dragă Thek-Seng, nu mai fi trist. Văd că eşti băiat deştept, minunat şi bun la inimă. Meriţi o soartă mult mai bună. De aceea, am să te ajut ca să scapi de viaţa grea pe care o duci acum. Aceasta va fi răsplata mea pentru grija pe care ai avut-o mereu faţă de vietăţile pădurii, de plante şi de animale.

Din ziua aceea, zeul a venit în fiecare zi la băiat şi 1-a învăţat meşteşugul luptei. Când

a văzut că Thek-Seng ajunsese atât de iscusit în luptă încât nimeni să nu-1 poată birui, zeul i-a dăruit un arc şi un topor, după care s-a făcut nevăzut.

Rămas singur, Thek-Seng îşi continuă câtva timp vechea ocupaţie, adică adunatul vreascurilor, dar în acelaşi timp făcea zilnic fel de fel de exerciţii de întărire a corpului, pentru a deprinde cât mai bine învăţăturile primite. Numai când s-a simţit deplin stăpân pe puterile lui, s-a hotărât să plece în lume, ca să-şi caute norocul.

însă nu mult timp după ce a ieşit din pădure şi mergea pe o potecă spre un sat, s-a întâlnit cu un om viclean, numit Ly Thong, care trăia numai înşelându-i pe cei din jurul său. De aceea, în orice împrejurare, el căuta să afle cât mai multe lucruri pentru a vedea ce folos poate să tragă din orice. Văzându-1 pe Thek-Seng, a intrat în vorbă cu el şi, punându-i câteva întrebări meşteşugite, şi-a dat seama cu ce fel de om avea de-a face şi că ar avea multe de câştigat. Aflând că Thek-Seng era singur pe lume, el 1-a chemat să trăiască împreună ca nişte fraţi, ceea ce bietul băiat a primit foarte bucuros, căci se săturase să stea tot singur,

fără nici un prieten apropiat. Ly Thong 1-a poftit să locuiască în casa lui şi îi dădea tot ce îi trebuia.

în vremea aceea, trăia prin apropiere un balaur groaznic. El se hrănea cu fel şi fel de animale, dar mai mult decât orice îi plăcea carnea de om. în fiecare lună, satele dimprejur îi dădeau rând pe rând câte un om, ca să nu aibă de suferit din partea lui pagube şi mai mari. S-a întâmplat ca la puţin timp după ce Thek-Seng s-a împrietenit cu Ly Thong, acestuia îi veni rândul să fie dat balaurului. De aceea Ly Thong, cuprins de o frică de nedescris, se tot gândea cum să facă a trimite pe altcineva la moarte în locul lui. în seara când urma să se ducă la balaur, el i-a spus lui Thek-Seng:

- Iubitul meu frate, în noaptea aceasta e rândul meu să fac de strajă la templul de lângă pădure. în fiecare noapte, templul este păzit de cineva. însă chiar azi am început să fac vin şi nu pot să întrerup lucrul, căci mi se strică vinul. De aceea te rog să te duci să faci tu de pază în locul meu, iar când va veni rândul tău, mă voi duce şi eu la templu pentru tine.

Thek-Seng nu auzise de balaur şi, cinstit cum era, nici nu-şi închipuia că oamenii ar putea fi şi altfel. Fără a bănui nimic, el s-a învoit să se ducă în noaptea aceea la templu, îndată ce s-a înserat, băiatul şi-a luat arcul şi toporul şi a plecat liniştit acolo unde îl trimisese Ly Thong.

La miezul nopţii a auzit un strigăt înfricoşător şi a văzut că din pădure ieşea uriaşa dihanie, cu o gură mare cât o prăpastie. Dar băiatul nu s-a speriat, ci, luându-şi arcul şi toporul, s-a prins în luptă. Când se depărtau puţin unul de altul, băiatul îl străpungea cu săgeţile, iar de aproape îl lovea cu toporul. Lupta a fost lungă şi grea, căci balaurul era atât de mare, încât săgeţile erau pentru el ca nişte ace, iar loviturile toporului, chiar dacă tăiau în el răni adânci ca brazdele de plug, aproape nu se cunoşteau în aşa matahală. Totuşi, după câteva ceasuri de luptă aprigă, balaurul a fost răpus, între timp, se luminase de ziuă, aşa că Thek-Seng a tăiat capul balaurului şi, luându-1 în spinare, a pornit spre casa lui Ly Thong.

Când 1-a văzut intrând în casă, Ly Thong a rămas la început mut de uimire, căci fusese

sigur că Thek-Seng nu va ieşi viu din aşa încleştare, dar când a văzut şi capul balaurului, s-a gândit că scăpase de moarte şi va găsi în aceasta un prilej de câştig bun. El puse deci pe Thek-Seng să-i povestească tot ce se întâmplase, iar în timpul povestirii, deşi se minuna de atâta vitejie, îşi făcea planul cum să întoarcă lucrurile pentru a trage numai el tot folosul din aceasta. De aceea, pe măsură ce Thek-Seng îşi istorisea isprava, Ly Thong se prefăcea că este din ce în ce mai îngrijorat, iar la urmă spuse:

- Să ştii că ai făcut un mare rău. Balaurul acela era al împăratului, care ţinea la el ca la ochii din cap. Când va afla că l-ai omorât, te va pedepsi aspru. Pentru a scăpa de mânia împăratului, cred că e bine să fugi deocamdată din sat şi să te ascunzi din nou în scorbura ta. Eu voi căuta să-1 îmbunez pe împărat şi, când primejdia va fi trecut, voi veni să te iau din nou la mine.

Bietul Thek-Seng, foarte mâhnit că trebuia să se întoarcă din nou la viaţa grea de altă dată, s-a grăbit să se ducă în pădure, iar Ly Thong s-a înfăţişat îndată împăratului şi a vorbit astfel:

- Mărite împărate, ţara a scăpat de marea primejdie a balaurului. Eu l-am omorât azi-noapte şi i-am tăiat capul, pe care l-am dus acasă la mine.
- Dacă este adevărat ceea ce spui, meriţi multe laude şi mare răsplată, a răspuns împăratul. Dar de ce nu ai adus aici capul balaurului?
- Pentru că este foarte mare şi greu, înălţate împărate. Ca să-1 pot aduce de la marginea pădurii până acasă, pe mine m-au ajutat vreo cincizeci de oameni, care s-au adunat acolo după ce omorâsem singur fiara.

Auzind acestea, împăratul a poruncit unui ofiţer să ia o sută de soldaţi cu care să meargă şi să aducă la palat capul balaurului. Când porunca a fost adusă la îndeplinire şi împăratul a putut vedea cu ochii lui ce grozăvie fusese balaurul, şi-a dat şi el seama de ce pacoste scăpase ţara. Pentru a răsplăti pe cel ce făcuse atâta bine omenirii, împăratul i-a dat lui Ly Thong o mare sumă de bani şi 1-a înălţat la rangul de mandarin.

Zilele treceau şi, în acest timp, Thek-Seng îşi vedea de muncă, dar o ducea mai rău ca înainte, căci nu mai îndrăznea să se ducă în sat

cu vreascurile, ci aştepta până se întâmpla să treacă cineva pe lângă pădure şi să-i dea mai nimic pe tot ce adunase într-o zi întreagă. Numai rareori, pe înnoptate, se furişa până la casa prietenului său, care îi dădea câte ceva de mâncare.

împăratul ţării acesteia avea o fată foarte frumoasă, căreia îi plăceau mult de tot florile, aşa că aproape toată ziua şi-o petrecea în grădină. Odată, când fata era singură, pe deasupra grădinii s-a ivit un vultur foarte mare, care s-a năpustit asupra ei, a luat-o în gheare, s-a ridicat în slava cerului şi s-a făcut nevăzut. Thek-Seng a băgat de seamă că vulturul se rotea deasupra grădinii împărăteşti, iar când 1-a văzut că se ridică cu fata în gheare, a luat arcul şi a tras o săgeată spre el. însă vulturul era prea departe, aşa că săgeata 1-a nimerit în aripă, dar nu 1-a omorât şi el a putut să-şi urmeze zborul. Thek-Seng s-a luat după picăturile de sânge care căzuseră din rană şi a aflat că vulturul îşi avea cuibul într-o prăpastie din munţi.

La vremea prânzului, împăratul a aşteptat ca fata să vină la masă, dar, văzând că ea întârzie prea mult, a trimis s-o caute în grădină. Slujitorii s-au întors după un timp, spunând

că domniţa nu era între flori, ca de obicei. Atunci au căutat-o peste tot, dar n-au găsit-o şi nimeni nu ştia ce se întâmplase, căci răpirea se făcuse în mare grabă, fără ca vreun om să observe. împăratul a fost peste măsură de mâhnit de pierderea fiicei sale şi a făgăduit o mare răsplată celui ce o va găsi şi o va aduce acasă.

Ly Thong s-a gândit îndată că şi de aici ar putea scoate ceva. S-a dus deci în grabă la Thek-Seng şi i-a spus:

- Fratele meu bun şi drag, hai să pornim să căutăm fata de împărat. Dacă vom izbuti s-o găsim, va fi foarte bine, căci împăratul ne va răsplăti, iar pe tine s-ar putea să te ierte că i-ai omorât balaurul. Atunci vei putea să te întorci la mine şi să trăieşti din nou printre oameni. Partea grea este că nu ştim încotro s-o pornim în căutarea ei, căci nimeni nu ştie cine e răpitorul şi unde a dus-o.

însă Thek-Seng i-a povestit tot ce văzuse, a adăugat că ştie şi unde este ascunzătoarea vulturului care răpise fata. Pentru a ajunge până la cuibul lui, ei au luat o frânghie foarte lungă şi groasă şi au pornit pe drumul cunoscut de Thek-Seng, până au ajuns la marginea prăpastiei.

Acolo au făcut un fel de cuşcă din tulpini de bambus şi, după ce au legat-o bine de un capăt al frânghiei, Thek-Seng a spus:

- Acum unul din noi va trebui să intre în cuşcă, iar celălalt îl va lăsa jos cu frânghia,
până va ajunge în fundul prăpastiei. Acolo
este cuibul vulturului şi acolo a dus fata.

Lui Ly Thong îi era frică să coboare, dar îndată îi veni în minte cum să scape.

- Să tragem la sorţi, spuse el. Iată, am
într-o mână o pietricică albă, iar în cealaltă
una neagră. Eu am să le amestec, iar tu să
alegi: dacă găseşti pietricica albă, vei rămâne
aici şi voi coborî eu, dacă o vei nimeri pe cea neagră, vei coborî tu.

Thek-Seng s-a învoit, iar Ly Thong a pus mâinile la spate, prefăcându-se că amestecă pietricelele, dar în acest timp el a aruncat-o pe cea albă şi a luat încă una neagră, pe care o pregătise din vreme. Aşa se face că Thek-Seng a fost cel ales de sorţi să coboare în căutarea vulturului. S-au hotărât deci ca Ly Thong să rămână sus şi să păzească frânghia, iar când Thek-Seng va voi să iasă, să-1 anunţe scuturând frânghia, iar Ly Thong va trage cuşca în sus.

Thek-Seng, care nu se temea de nimic, a intrat în cuşcă, iar Ly Thong 1-a coborât încet până în fundul prăpastiei. Aici era o peşteră lungă, la intrarea căreia se mai vedeau încă picături de sânge căzute din rana vulturului. Thek-Seng se luă după aceste urme şi după o bucată de vreme văzu că peştera se lărgeşte atât de mult, încât lăsa loc pentru un mare palat, în care locuia vulturul. însă acesta luase acum înfăţişarea unui balaur cu şapte capete şi, auzind zgomot de paşi în peştera sa, veni în grabă să pedepsească pe cel ce cutezase să-i încalce locaşul. Dar Thek-Seng nu se despărţise de arcul şi de toporul său, aşa că se prinse în luptă cu balaurul cel fioros.

Lupta a fost mai grea decât aceea cu balaurul de la templu, căci acum duşmanul avea şapte capete şi, când Thek-Seng izbutea să-i reteze unul, îndată creştea altul în locul lui. Văzând că n-o poate scoate la capăt cu tăiatul capetelor, Thek-Seng s-a prefăcut că-i este frică şi a luat-o la fugă până s-a depărtat de balaur, apoi a început să-1 străpungă cu săgeţile. în sfârşit, o săgeată a pătruns în inima balaurului, care

începu să verse sânge negru pe toate gurile şi, după câteva zvârcoliri groaznice, muri.

Când Thek-Seng a păşit în palat, fetei împăratului nu-i venea să creadă că vede un chip omenesc, căci ea trăia aici numai între lighioanele spurcate din slujba balaurului. însă mirarea ei se schimbă în bucurie fără margini când află că răpitorul ei pierise şi că acest tânăr venise s-o pună în libertate şi s-o ducă la părinţii ei.

Cum fata de împărat era nerăbdătoare să iasă mai repede la lumina zilei şi să ajungă acasă, a pornit îndată cu Thek-Seng spre locul unde îi aştepta cuşca de bambus. Thek-Seng îşi dădea bine seama că Ly Thong nu-i va putea ridica pe amândoi deodată, aşa că a spus fetei să intre în cuşcă, după care a scuturat frânghia. Ly Thong a ridicat-o până a scos-o din prăpastie, în timp ce Thek-Seng aştepta ca frânghia să coboare din nou pentru a-1 scoate şi pe el.

Văzându-se cu fata de împărat, Ly Thong era sigur că va fi bine răsplătit, dar în răutatea şi lăcomia lui îşi făcu şi acum socoteala că ar fi mai bine dacă n-ar avea de împărţit nimic cu Thek-Seng. De aceea, în loc să lase în

jos frânghia cu cuşca, el aruncă în prăpastie mai mulţi bolovani mari de piatră, ca să-1 zdrobească pe Thek-Seng. Apoi a pornit cu fata spre palatul împăratului.

Thek-Seng se adăpostise în peşteră şi văzu cum cădeau stâncile chiar pe locul unde stătuse cu câteva clipe mai înainte. Adânc îndurerat de nerecunoştinţa celui pe care-1 socotise că-i este ca un frate, Thek-Seng se întoarse la palatul balaurului, cu gândul că va găsi acolo vreun mijloc de a ieşi din prăpastie. Tot căutând prin palat, ajunse într-o cameră întunecoasă, în care văzu un tânăr frumos, legat în lanţuri şi cu un jug la gât. Lui Thek-Seng i se făcu milă de el şi, cu ajutorul toporului său, în câteva clipe îl scoase din lanţuri şi din jug. Văzându-se liber, tânărul spuse:

- îţi mulţumesc, om bun, că m-ai scăpat din robia balaurului. Sunt aici de mai multe luni, de când balaurul acesta, luând chipul unui vultur uriaş, m-a răpit din palatul tatălui meu şi m-a adus aici, de unde nu credeam că voi mai scăpa. Tatăl meu este împăratul apelor. Să mergem la el şi îţi voi arăta recunoştinţa noastră pentru nepreţuitul ajutor pe care mi l-ai dat.

Cei doi tineri au ieşit din peşteră şi au mers pe fundul prăpastiei până au ajuns la un pârâu. La îndemnul tânărului, amândoi au intrat în albia pârâului şi îndată apele s-au umflat şi i-au dus la vale, ca într-o trăsură, fără să-i ude. In felul acesta au ajuns foarte curând la împăratul apelor, care nu mai ştia cum să-şi arate bucuria de a-şi revedea fiul pe care-l pierduse de atâta vreme fără să ştie ce se întâmplase cu dânsul. împăratul apelor îl primi foarte bine pe Thek-Seng şi, dându-şi seama de vitejia acestuia, îl rugă să rămână pentru totdeauna în împărăţia lui, care era cea mai bogată din lume; apoi adăugă că acolo va fi cel mai bun prieten al fiului său, nu-i va lipsi nimic şi va putea trăi fericit.

însă Thek-Seng nu se îndura să se despartă pentru totdeauna de locurile unde trăise până atunci. în afară de aceasta, de când o văzuse pe fata de împărat, gândurile lui erau mereu la dânsa şi dorea din tot sufletul s-o vadă din nou. De aceea mulţumi împăratului apelor pentru bunăvoinţa lui şi-1 rugă să-1 ajute să iasă din prăpastie şi să ajungă lângă satul de unde venise.

împăratul apelor nu mai stărui să-1 oprească acolo şi, văzând că băiatului îi era tare dor de ţara sa, se hotărî să-i îndeplinească dorinţa. Mai înainte însă îl duse în vistieria sa şi-1 rugă să ia tot ce-i plăcea, drept răsplată pentru salvarea fiului său. în sala aceea erau bogăţii nemaivăzute, iar împăratul îi spuse că le poate lua şi pe toate, căci el mai avea multe altele. Dar Thek-Seng îşi alese numai un instrument muzical, un fel de lăută cu o singură coardă. După aceea, împăratul şi cu fiul său îl duseră până la un izvor limpede, ale cărui ape se umflaseră ca un val, îl luară pe sus şi în câteva clipe îl lăsară chiar lângă pădurea unde era arborele scorburos.

După ce stătu puţin pe iarbă, privind cu drag la locurile pe care era cât pe-aci să nu le mai vadă, Thek-Seng începu să cânte din lăuta sa. Aceasta scotea nişte sunete nemaipomenit de dulci, dar pătrunzătoare, înfiripând o melodie ca de pe altă lume, care se răspândea până departe în împrejurimi. Oricine o auzea se oprea uimit şi tulburat, simţind în melodie un dor adânc şi o mare durere.

De la sosirea lui Ly Thong, întreg palatul împărătesc era cuprins de o mare tristeţe. La început împăratul se bucurase revăzându-şi fiica, dar bucuria nu i-a fost de lungă durată, căci băgă de seamă că fata era acum mută. Cei mai pricepuţi vraci şi cei mai învăţaţi cărturari fuseseră chemaţi la palat, dar nici unul nu a putut găsi leacul care să redea graiul fetei de împărat. Pe lângă aceasta, fata era atât de tristă, încât jalea cuprindea şi pe toţi cei din jur. Gândurile ei erau mereu la frumosul viteaz care o scăpase de balaur şi pe care îl credea mort, strivit de stâncile aruncate de Ly Thong în prăpastie.

în ziua când Thek-Seng s-a întors în pădurea sa, fata de împărat stătea în grădină, cufundată în gândurile ei negre. împăratul, împărăteasa şi mulţi curteni erau alături de dânsa şi căutau zadarnic s-o înveselească. Deodată, pe undele văzduhului veniră sunetele fermecătoare ale unui instrument nemaiauzit. Fata tresări şi, de unde până atunci nu putuse scoate nici o vorbă, chipul ei se lumină şi spuse:

- Acesta este viteazul care m-a smuls din ghearele balaurului!

Apoi ea povesti cu de-amănuntul tot ce se întâmplase din clipa în care fusese răpită de vultur până la întoarcerea acasă.

Foarte tulburat de cele auzite, împăratul dădu poruncă mai multor mandarini să ia ostaşi cu ei şi să pornească îndată pentru a căuta unii pe cel ce cânta, alţii pe Ly Thong şi să-i aducă în faţa lui.

Când un grup de soldaţi a ajuns la casa lui Ly Thong, au rămas îngroziţi de ceea ce vedeau. Zeul pădurii, acela care îl ajutase la început pe Thek-Seng, ştia tot ce se întâmplase şi veghea asupra bunului băiat, dar îl lăsase în voie pe vicleanul Ly Thong, ca să vadă până unde merge ticăloşia lui şi totodată pentru a-1 învăţa pe Thek-Seng să se descurce. Acum se hotărâse să-1 pedepsească pe Ly Thong, iar soldaţii au ajuns acolo chiar în momentul când zeul pădurii cobora din nori şi arunca fulgere asupra vinovatului, făcându-1 scrum şi cenuşă.

Ceilalţi ostaşi l-au găsit pe Thek-Seng şi l-au rugat să vină la împărat. Fata 1-a recunoscut îndată, iar părinţii ei i-au mulţumit că le-a scăpat fiica din ghearele balaurului. După aceea, când a aflat că tot el omorâse şi balaurul de

la templu, împăratul şi-a dat seama ce mare viteaz era Thek-Seng şi de ce mare folos ar putea fi împărăţiei asemenea om. El i-a dat pe fiica lui de soţie şi, cum nu mai avea alt copil, a spus de faţă cu toţi dregătorii şi curtenii că dorinţa lui este ca acest om să fie urmaşul său la tron.

în felul acesta, mulţumită vredniciei sale, Thek-Seng a scăpat de toate nevoile. însă faptele sale de vitejie nu s-au terminat aici. După câtva timp, împărăţia aceasta a fost atacată de o mare oaste de duşmani. împăratul şi-a adunat armata, s-a întărit într-o cetate şi se pregătea de luptă. Dar Thek-Seng a spus că nu este nevoie de armată, căci el singur va opri pe duşmani. Când cotropitorii s-au apropiat de cetate, Thek-Seng şi-a luat lăuta şi a început să cânte o melodie veselă. Pe loc duşmanii şi-au aruncat armele şi au început să joace şi au tot jucat până au obosit atât de tare, încât au căzut la pământ şi au adormit adânc. Soldaţii împăratului s-au apropiat de ei şi, fără să le facă vreun rău, le-au luat armele, ca să nu mai aibă cu ce lupta. După un timp, duşmanii s-au trezit din somn, dar erau atât de slăbiţi, încât nu puteau nici să se ridice

de la pământ şi au început să ceară de mâncare. Thek-Seng a poruncit oamenilor să-i aducă o oală cu orez fiert. Când i s-a adus oala, el a dat-o duşmanilor şi le-a spus:

- Iată, mâncaţi de aici.
- Dar nu ne ajunge, căci oala este mică, iar noi suntem mulţi! au răspuns soldaţii duşmani.

însă când au început să mănânce, au observat că oala rămânea mereu plină, încât au mâncat până s-au săturat şi oala părea tot neîncepută. După aceea au prins putere, s-au ridicat şi au plecat de unde veniseră, fără a face vreo pagubă împărăţiei.

Aşa au păţit şi alţi duşmani care veneau cu gânduri de cotropire, încât s-a dus vestea pretutindeni şi nimeni nu mai îndrăznea să încalce hotarele acestei ţări.

După câţiva ani, împăratul simţi că era prea bătrân pentru a cârmui bine împărăţia, aşa că a lăsat tronul lui Thek-Seng, iar acesta a domnit mulţi ani în pace, spre binele poporului său.

Pepenaş

TRĂIA ODATĂ,' într-unr sat, un om sărac
şi cu soţia lui. Singurul lor mijloc-de trai era tăiatul şi căratul lemnelor din pădure sau
muricâ pe pământul - celor bogaţi» Ei, aveau
uri singur copil, dar acesta nu era la fel cu toţi ceilalţi copii, ei" era în forma unui pepene.
De aceea părinţii l-au numit So-dua, adică „pepenele verde", iar toată- lumea nu-i „spunea ;
decât Pepenaş. Copilul nu făcea, nimic toată
ziua, căci, neavând mâini, nu putea să se apuce de nici un lucru, iar când;voia să meargă,
se rostogolea'ca o minge* =

în fiecare zi, părinţii lui se duceau; la muncă, iar acasă rămânea numai Pepenaş. îndată ce. se vedea -singur*, copilul ieşea din coaja sa de pepene şi se făcea un copil ca toţi copiii, după care se apuca şă facă toate .treburile, în casă: mătura, spăla; şi strângea totul* punea fiecare lucru la locul lui, făcea casa să strălucească de curăţenie. După ce termina lucrul, lua iarăşi forma de pepene şi se aşeza într-un colţ, aşteptându-şi liniştit părinţii. Aceştia se

minunau de ceea ce vedeau prin casă, dar nu înţelegeau cine făcea toată treaba în lipsa lor.

În acelaşi sat trăia şi un boier foarte bogat, stăpânul a tot ce era prin împrejurimi. El avea trei fete, toate foarte frumoase, însă deosebite la fire: cele două mai mari erau îngâmfate, mândre de frumuseţea şi de bogăţia lor, în timp ce sora lor mai mică nu-şi găsea pereche de modestă, de cuminte şi de harnică. Toată lumea ţinea la ea, iar pe celelalte toţi le ocoleau, căci le ştiau că sunt şi foarte răutăcioase.

Într-o zi, Pepenaş i-a spus mamei sale:

- Mamă, eu nu mai vreau să stau tot timpul în casă fără să fac nimic, în timp ce toţi oamenii sunt la lucru. Aş vrea să muncesc şi eu la câmp cu voi, dar nu pot, aşa că vreau să intru la boier, ca să-i păzesc turma de oi.

Biata femeie nu prea credea că băiatul ei va putea face aceasta, dar mai mult ca să-i îndeplinească o dorinţă s-a dus la boier şi l-a rugat să-1 ia pe copilul ei Pepenaş ca păzitor de oi. Boierul nu voia să-1 primească la început, căci el nu avea încredere într-un astfel de păstor, dar până la urmă s-a învoit să-1 ţină cu oile la câmp mai mult de curiozitate,

să vadă ce va face copilul. însă era hotărât ca îndată ce i se va pierde vreo oaie sau va avea orice altă nemulţumire, să-1 dea afară din slujbă.

Din ziua aceea Pepenaş se ducea zilnic cu oile la pădure şi le îngrijea atât de bine, încât nu că s-a pierdut ori s-a îmbolnăvit vreuna, dar toate s-au făcut mai frumoase, s-au îngrăşat şi au fătat miei mai mulţi. în câţiva ani, turma boierului a sporit ca număr şi ca frumuseţe. Văzând că se înşelase asupra vredniciei ciobanului său, boierul a spus într-o zi fetelor sale:

- Sunt foarte mulţumit de felul cum păstorul Pepenaş îşi face slujba. De când îmi păzeşte el turma, aproape că n-o mai recunosc: oile s-au înmulţit şi s-au împlinit şi în felul acesta averea mea a crescut. De aceea trebuie să ne purtăm cu el în aşa fel ca să-1 atragem de partea noastră, să nu se bage la stăpân în altă parte. Pentru aceasta am hotărât ca, începând de mâine, să-i trimit de mâncare la prânz în pădure, iar voi, fetelor, i-o veţi duce pe rând, în fiecare zi câte una.

Când a auzit aceasta, fata cea mai mare a spus:

- Cum poţi cere, tată, ca noi, fete de boier,
să ducem de mâncare unui argat? Nu se cade
să facem aşa ceva, căci toată lumea ar râde
şi de noi, fetele, şi de tine.

Iar fata cea mijlocie a adăugat:

- Ar fi o nemaipomenită ruşine ca noi să
ne ducem cu de-ale mâncării la un cioban,
care nici măcar nu este un om ca toţi oamenii,
ci un pepene verde.

Boierul era acum sigur că şi fata cea mai mică va găsi o pricină să nu se ducă, însă ea a răspuns că este bucuroasă de a face pe voia tatălui ei şi a doua zi a plecat cu coşul de merinde spre locul unde ştia că este Pepenaş cu turma lor de oi.

Când a ajuns la marginea pădurii, s-a uitat în toate părţile să-1 găsească pe ciobănaş, dar nu-1 vedea nicăieri. în schimb a auzit o muzică atât de dulce, încât a rămas fermecată şi a stat mult timp nemişcată ca să asculte. Aducându-şi aminte pentru ce a venit, a început să-1 cheme cu glas tare pe băiat. îndată muzica a încetat, iar Pepenaş s-a ivit rostogolindu-se prin iarbă până la picioarele fetei, a primit mâncarea, după care fata a plecat acasă.

La fel s-a întâmplat timp de mai multe zile la rând: când fata se apropia de locul unde băiatul păzea oile, auzea aceeaşi muzică fermecătoare, care parcă venea din altă lume, dar îndată ce paşii ei făceau vreun zgomot pe frunzele sau crenguţele uscate, ori când ea îl chema pe nume pe cioban, cântecul înceta într-o clipă, iar Pepenaş venea spre dânsa dându-se vesel de-a rostogolul prin iarbă.

într-o zi, fata s-a gândit să păşească uşor de tot, fără a face nici un zgomot. Aşa a şi făcut şi a izbutit să ajungă neobservată chiar lângă locul de unde porneau sunetele. Strecurându-se uşor, din ce în ce mai mult, din tufiş în tufiş, şi privind pe ascuns, fata a văzut o poieniţă cu iarbă verde ca mătasea, unde un tânăr de o neasemuită frumuseţe stătea culcat într-un leagăn de liane şi flori şi cânta dintr-un fluier de aur, iar pe crengile copacilor din jurul lui erau adunate zeci de privighetori şi alte păsări frumos cântătoare, ale căror triluri fermecătoare se îmbinau armonios cu sunetele cristaline ale fluierului.

O bună bucată de vreme, fata a rămas ca încremenită, uimită de ceea ce vedea şi auzea,

dar mai târziu, privind mai cu băgare de seamă împrejur, a văzut la oarecare distanţă de leagănul de flori o coajă de pepene despărţită în două, aşa cum era aceea care acoperea de obicei pe băiat. Fata a întins binişor mâna printre rămurele şi printre frunze, a apucat coaja şi a tras-o mai întâi spre dânsa, apoi a dus-o mai departe şi a ascuns-o sub nişte frunze. După aceea s-a dus mai spre marginea pădurii, tot aşa de uşor precum venise şi a început să strige:

- Pepenaş, unde eşti, Pepenaş? Vino, că ţi-am adus de mâncare!

Ca de obicei, cântecul a încetat dintr-o dată, iar tânărul a sărit din leagănul său şi s-a îndreptat spre locul unde lăsase coaja, vrând să-şi ia forma de mai înainte. Negăsind-o, a fost nevoit să meargă spre fată cu înfăţişarea pe care o avea şi a primit hrana adusă. Fata nu-şi mai lua ochii de la el şi nu se mai putea sătura privindu-1, atât era de frumos. Acum şi-a dat ea seama că Pepenaş era într-adevăr altfel de om decât ceilalţi, dar nu aşa cum toţi îl crezuseră, un copil prostuţ şi cu chip caraghios, ci un om înzestrat cu daruri pe care nu le mai avea nimeni pe lume. încă mai de mult, de

când auzise pentru prima dată cântecul acela minunat, simţise în suflet o tulburare pe care nu ştia cum să şi-o explice, dar acum, privind la băiatul încântător din faţa ei, înţelesese că tulburarea aceea era dragoste şi că de acum înainte nu va mai putea trăi fără cel ce se numea Pepenaş.

După ce a terminat de mâncat, Pepenaş s-a rugat de fată să-i înapoieze coaja de pepene şi să nu povestească nimănui, nici chiar surorilor şi părinţilor ei, ceea ce văzuse. Fata a jurat că va păstra taina, i-a dat coaja şi a plecat acasă. Băiatul şi-a luat din nou forma sub care îl cunoşteau toţi, a mai stat cu turma la păscut, apoi a plecat spre sat, rostogolindu-se după oi prin praful drumului.

A doua zi şi în zilele următoare, fiica cea mai mică a boierului a venit mereu să aducă de mâncare lui Pepenaş. Acesta nu se mai ferea de dânsa, rămânea cu înfăţişarea de om şi uneori chiar doinea din fluier în faţa ei, împreună cu măiestrele sale cântăreţe înaripate. Auzindu-1 şi privindu-1 zilnic, dragostea ei devenea din ce în ce mai puternică, dar tot atât de mult se aprinsese şi inima băiatului

pentru frumoasa fată de boier. De aceea s-au hotărât să fie mereu împreună, unindu-şi vieţile prin căsătorie.

Aşa se face că, într-o bună zi, Pepenaş a spus mamei sale:

- Mamă dragă, eu vreau să mă însor cu fata cea mică a boierului. Du-te, te rog, la dânsul şi cere-i să mi-o dea de soţie.

La început, mama a stat pe gânduri, căci nu îndrăznea să facă asemenea cerere unui boier aşa de mare. Apoi a cugetat că, deşi erau săraci, erau oameni cinstiţi, aşa că boierul nu avea de ce să se simtă jignit. Aşadar, împreună cu bărbatul său, s-a înfăţişat boierului şi amândoi l-au rugat să-şi dea pe fata mai mică fiului lor, Pepenaş.

Boierului nu-i venea să-şi creadă urechilor când a auzit ce spuneau aceşti oameni: cum îndrăzneau nişte ţărani săraci să peţească fiica unui mare boier, şi încă pentru un fiu care avea un chip de neom? Nici vorbă nu putea fi de o asemenea căsătorie. Totuşi, ca să nu se spună că le-a respins cererea, s-a gândit să le pună nişte condiţii atât de grele, încât să nu poată fi îndeplinite. După ce s-a gândit puţin, a spus:

- Bine, primesc să dau pe fiica mea de
soţie fiului dumneavoastră şi vom face nunta
peste zece zile. Până atunci, însă, băiatul va
trebui să-mi clădească trei palate mari şi frumoase,
cum nu mai sunt altele în ţara aceasta. Fiecare
palat să fie în mijlocul unui parc întins, cu
copaci.şi flori, iar pe lângă fiecare parc să
fie câte un câmp de orez destul de mare, ca
din recolta de pe el să aibă ce mânca toată
curtea mea timp de un an de zile. Dar dacă
până atunci nu va fi făcut aşa cum am spus,
pe el îl voi tăia în două, ca pe un pepene,
iar vouă, părinţilor lui, voi pune să vi se taie
capul.

Bieţii oameni au plecat acasă foarte tulburaţi.

- Iată în ce încurcătură ne-a băgat Pepenaş
al nostru! însurătoare îi trebuia? Şi dacă ţinea
neapărat să se însoare, nu putea găsi o fată
de teapa lui? Cine va putea înfăptui vreodată
ceea ce a cerut boierul?

Grija lor era cu atât mai mare, cu cât vedeau că Pepenaş parcă nici nu se mai gândea la aceasta. In fiecare zi se ducea cu turma de oi la păscut, ca de obicei, şi nici nu mai pomenea de nuntă. Aşa au trecut nouă zile.

în dimineaţa zilei a zecea, toţi au rămas uimiţi văzând alături de casa boierului trei palate minunate, unul de marmură, altul de cristal, şi al treilea de fildeş încrustat cu aur. În parcurile din jurul acestor palate erau copaci mari şi umbroşi, precum şi flori de toate culorile, care îmbălsămau aerul până departe cu parfumul lor. Toate păsările cântătoare din împrejurimi se adunaseră aici şi îşi împleteau ciripiturile într-o armonie cerească. Iar dincolo de marginile parcurilor se legănau uşor în vânt lanuri bogate de orez, întinse cât puteai cuprinde cu privirea.

Oamenii din sat aşteptau cu inima strânsă această zi. însă când văzură nemaipomenita minune, îşi schimbară părerea şi începură să se gătească pentru nuntă. Pe la prânz, toţi sătenii îmbrăcaţi în haine de sărbătoare se adunară la palatul de fildeş şi aur, unde fuseseră poftiţi de părinţii lui Pepenaş.

Când mai era puţin timp până la ora când trebuia să înceapă nunta, a apărut şi Pepenaş, venind de-a rostogolul prin noroi şi bălţoace, căci peste noapte plouase, Văzându-1 aşa de tăvălit şi de murdar, boierul n-a vrut să dea ochii cu el şi şi-a făcut de lucru prin mulţimea

nuntaşilor. Dar mireasa şi-a întâmpinat mirele cu drag, 1-a ajutat să urce înalta scară a palatului şi a intrat împreună cu el într-o cameră. Curând după aceea, în timp ce nuntaşii vorbeau fel şi chip despre cele ce se întâmplau, din camera aceea s-a auzit un glas necunoscut, apoi uşa s-a deschis şi toţi au văzut că fata iese la braţul unui tânăr de o frumuseţe nepământeană, împreună s-au apropiat de locul unde se aflau laolaltă părinţii şi rudele băiatului şi ale fetei, iar el a vorbit astfel, cu glas tare, ca să fie auzit de toţi cei ce veniseră la nuntă:

..,->- Eu sunt acela pe care până acum l-aţi cunoscut sub forma unui pepene verde. Vraja care apăsa asupra mea putea să dispară numai în cazul când cea mai frumoasă fată din ţară m-ar fi luat de soţ de bună voie. Astăzi visul acesta mi se împlineşte, iar eu îmi voi păstra pentru toată viaţa înfăţişarea de acum. Totuşi, în amintirea chipului pe care l-am avut până acum, numele meu va rămâne şi de aci înainte Pepenaş.

Toată lumea a înţeles atunci că Pepenaş era un om deosebit, cu mult mai presus decât tot ceea ce se văzuse până atunci. De aceea,

nunta a început cu mare veselie şi a ţinut trei zile şi trei nopţi fără întrerupere. Boierul fusese sigur că nunta nu va avea loc; nu credea ca Pepenaş să aducă la îndeplinire porunca sa, de aceea nu făcuse nici o pregătire. însă în palatele ridicate peste noapte de Pepenaş se găseau din belşug toate cele necesare pentru petrecere, aşa că veselia nu mai cunoştea margini.

După nuntă, Pepenaş şi soţia lui s-au mutat în cel mai frumos din cele trei palate, unde duceau o viaţă fericită. Pe celelalte două palate le-a dăruit, câte unul, fiecăreia din celelalte două fiice ale boierului. Aşa au vrut Pepenaş şi soţia lui, ca să se bucure şi ele de fericirea lor. însă, cu toată această dărnicie fără seamăn, cele două surori mai mari nu mai puteau de necaz, văzând cum se înşelaseră în privinţa lui Pepenaş, şi erau pline de invidie faţă de sora lor.

După câtva timp, Pepenaş a spus soţiei sale:

- Acum suntem bogaţi, avem palat frumos, grădină mare şi orez mult, totuşi eu nu vreau să trăiesc fără să lucrez ceva. Când aveam forma de pepene, n-am putut să merg la şcoală

ca toţi copiii şi nici să învăţ o meserie. Dar nici nu pot rămâne toată viaţa să păzesc oile sau să adun vreascuri din pădure. De aceea, va trebui să plec la învăţătură în capitala ţării, ca să devin doctor.

Soţia lui a fost de aceeaşi părere, aşa că îndată au început să facă pregătirile de drum, iar după câteva zile Pepenaş a plecat din satul său. însă, înainte de a se despărţi de soţia lui, i-a dat un cuţit şi două ouă, spunându-i:

- Oriunde te vei duce, să porţi cu tine aceste lucruri, căci îţi vor fi de mare folos la nevoie.

După plecarea lui Pepenaş, tânăra lui soţie se ducea mereu pe la surorile ei, pe care le iubea aşa cum orice om trebuie să-şi iubească fraţii şi surorile. Stând împreună cu ele, îi mai trecea dorul de soţ şi nu se mai simţea atât de singură. Dar, cu toată bunătatea ei, cele două surori mai mari nu o puteau suferi, invidia lor creştea pe fiecare zi tot mai mult, aşa că, în sfârşit, ele şi-au pus în gând s-o omoare. De aceea, într-o zi i-au spus:

- Astăzi este vreme frumoasă, vântul nu
bate deloc, aşa că ne-am gândit că ar fi bine

să facem o plimbare cu barca pe mare. Vrei să vii şi tu cu noi?

Tânăra soţie a fost foarte bucuroasă auzind o asemenea propunere din partea surorilor ei şi s-a învoit să meargă cu ele în barcă, însă nu a uitat să ia cu dânsa cele trei lucruri date de soţul ei. Odată suite în barcă, cele trei fiice ale boierului vâsleau pe rând, foarte bine dispuse, până când s-au depărtat mult de mal. Atunci cele două fete răutăcioase, pândind o clipă când sora lor nu era atentă, au îmbrâncit-o cu putere până au aruncat-o în mare. Biata femeie a încercat să înoate, dar era prea departe de mal, aşa încât a început a se duce la fund. însă chiar atunci a apărut un peşte mare, care a înghiţit-o şi a pornit mai departe pe sub apă.

Peştele a înotat cât a înotat, apoi s-a apropiat de o insulă şi a ieşit lângă mal, ca să se încălzească la soare. Atunci soţia lui Pepenaş i-a spintecat pântecele cu cuţitul şi a ieşit pe uscat. Acolo şi-a făcut o colibă şi când a pus ouăle pe nisipul cald, din ele au ieşit doi pui, care au crescut până s-au făcut un cocoş şi o găină.

Pe insulă, tânăra femeie a trăit mai mulţi ani. Ea se hrănea cu rădăcini şi cu fructe ale plantelor ce creşteau din belşug acolo, precum şi cu ouăle pe care le făcea zilnic găina. în tot acest timp, cocoşul umbla de colo până colo, privind în toate părţile, să vadă dacă nu vine vreo primejdie. într-o zi, în largul mării a apărut o corabie foarte frumoasă. Când a văzut-o, cocoşul a început să cânte:

- Cucurigu, iată corabia doctorului, care vine să-şi ducă soţia acasă!

El cânta mereu şi aşa de tare, încât s-a auzit până şi pe corabie. Doctorul Pepenaş, care într-adevăr se întorcea cu corabia acasă, a rămas uimit auzind aceste cuvinte. El a tras corabia la mal şi, când a coborât, nu-i venea să creadă găsindu-şi soţia în aşa pustietate, când o ştia în palatul lor de fildeş şi aur. Dar şi mai mare i-a fost bucuria că, după cele întâmplate, a găsit-o în viaţă şi sănătoasă, chiar dacă trăia într-o colibă săracă pe un ţărm pustiu. A luat-o pe corabie şi, foarte fericiţi, au pornit împreună spre casă.

Când au ajuns în satul lor, Pepenaş a pornit înainte şi a intrat singur în curte. Aici cumnatele

sale l-au întâmpinat plângând şi spunând că sora lor cea mică a murit. Dar tocmai când prefăcuta lor jale părea mai mare, s-a ivit şi aceea pe care credeau că au omorât-o. De ruşine şi de frică, nici n-au mai stat să dea ochii cu ea, ci au fugit într-o pădure, de unde nu s-au mai întors. Nimeni n-a ştiut vreodată ce s-a întâmplat cu ele.

Din ziua aceea, Pepenaş nu a mai plecat de lângă soţia sa şi împreună au trăit fericiţi până la adânci bătrâneţe.

Elefantul şi furnicile

ÎNTR-O JUNGLĂ trăia odată un elefant care era foarte mândru de puterea lui. Dar era de asemenea foarte crud şi, ştiindu-se mai puternic decât toate animalele, lovea cu trompa şi călca în picioare tot ce-i ieşea în cale.

într-o zi, ieşind să se plimbe printr-o câmpie, văzu un roi de furnici care lucrau de zor,

adunând hrana trebuitoare. Ele erau atât de numeroase, încât formau pe pământ un şir foarte lung.

Privind la ele, namila de elefant începu să râdă batjocoritor.

- De ce râzi? au întrebat furnicile.
- Pentru că sunteţi atât de mici, încât nu sunteţi bune de nimic.
- Aşa mici cum suntem, noi ne clădim singure casa şi adunăm hrană pentru vremuri grele. Nu avem nevoie de ajutorul nimănui şi nu ne temem de nimic.
- Nici chiar de mine? întrebă îngâmfatul elefant.
- Nici de tine, nici de nimeni.
- Aţi fi voi în stare să vă luptaţi cu mine? spuse cu dispreţ elefantul.
- Desigur că am fi, au răspuns furnicile. Dar mai bine să nu ne batem, ci să ne vedem fiecare de treburile noastre. Dacă vrem să ne arătăm puterile, mai bine să ne întrecem în muncă. Să vedem cine e mai harnic: tu sau noi?
- Ba nu, să ne luptăm! răcni elefantul, furios că nişte fiinţe cu trupul atât de mic îndrăzneau să-i vorbească astfel.

îndată fiara începu să calce roiul de furnici, gândind că picioarele sale groase ca nişte stâlpi le vor strivi în câteva clipe. Dar furnicile se băgau în micile crăpături ale pământului, unde călcaturile elefantului nu le făceau nici un rău şi, ori de câte ori un picior era pe pământ, zeci de furnici săreau pe el şi porneau să se caţere, până l-au acoperit tot. Elefantul nu simţea nimic şi continua să bătătorească pământul, pentru ca nici o furnică să nu scape cu viaţă.

Deodată el începu să urle de durere: nenumărate furnici îi intraseră în urechi şi îl pişcau îngrozitor. El o luă la fugă, dar în zadar, căci pişcăturile nu încetau: cu cât el fugea mai repede, cu atât furnicile îl muşcau mai tare.

După un timp, elefantul a ajuns lângă o stâncă, iar atunci furnicile i-au spus:

- Dacă vrei ca durerile din urechi să înceteze, loveşte-te cu capul de această piatră!

în deznădejdea sa, elefantul se izbi din toate puterile cu capul de stâncă, iar furnicile încetară câteva clipe de a-1 muşca, dar apoi o luară iar de la capăt. Elefantul se mai izbi o dată cu capul de stâncă şi iarăşi nu mai simţi înţepăturile.

Aşa au continuat mai multă vreme: când elefantul se lovea cu capul de stâncă, furnicile îl lăsau în pace câtva timp, dar apoi îl pişcau iarăşi, pentru ca elefantul să se repeadă din nou spre stâncă.

în sfârşit, doborât de înţepăturile din urechi şi de loviturile în stâncă, elefantul se prăbuşi la pământ, aproape mort.

Atunci furnicile se dădură jos de pe corpul lui şi, depărtându-se, îi spuseră:

- Iată că suntem mici, dar suntem mai puternice decât tine, prin numărul şi deşteptăciunea noastră.

Elefantul s-a însănătoşit după câtva timp, dar de atunci nu s-a mai mândrit cu puterea lui şi nu a mai făcut rău altor vietăţi, înţelegând că toate pot fi puternice când sunt deştepte şi unite între ele.

Cine e rău nu poate fi fericit

ÎNTR-UN SAT DE MUNTE trăia odată un tânăr cu soţia lui. Nu erau bogaţi, dar munceau împreună şi erau fericiţi, mai ales după ce femeia a născut o fetiţă, căreia i-au pus numele de Ci. Dar fericirea le-a fost de scurtă durată, deoarece, la câteva luni după venirea fetiţei pe lume, femeia s-a îmbolnăvit şi a murit.

După câtva timp, omul s-a însurat a doua oară, iar această nouă soţie a născut tot o fetiţă, pe care au numit-o Em. Cu toate că cele două fetiţe aveau acelaşi tată, nu semănau deloc una cu alta. Em era urâtă, leneşă şi răutăcioasă, în timp ce Ci era drăguţă, harnică şi binevoitoare faţă de toată lumea; mai ales faţă de mica sa surioară se arăta plină de dragoste şî de bunătate, cu toate că Em nu-i răspundea în acelaşi fel. Dar nici mama vitregă n-o iubea pe Ci, certând-o toată ziua şi bătând-o ori de câte ori i se năzărea câte ceva, fără a ţine seamă că biata fată muncea bine şi cu spor de dimineaţa până seara. Toate treburile în gospodărie erau făcute de Ci, în timp ce Em »

lenevea toată ziua. Totuşi mama îşi iubea fiica nespus de mult şi nu-i găsea nici un cusur: toate cusururile le punea pe seama lui Ci.

într-o zi, Ci s-a dus la izvor să aducă apă. în timp ce se întorcea spre casă cu oala plină pe umăr, în calea ei a apărut un moş zdrenţăros şi foarte murdar, care a rugat-o să-i dea să bea apă. Ci s-a oprit, a luat oala de pe umăr şi a întins-o moşului. După ce a băut, moşul n-a spus nici o vorbă de mulţumire, ba chiar a răsturnat oala ca să se verse toată apa, apoi şi-a văzut de drum. Fata nu s-a supărat, ci s-a întors la izvor, a luat altă apă şi s-a dus acasă. Aici mama vitregă o aştepta furioasă foc şi s-a apucat s-o certe că stătuse aşa de mult pentru o oală cu apă. Dar Ci nu a spus nimic din cele întâmplate.

Altă dată s-a dus să aducă apă de la o fântână renumită pentru apa ei limpede şi rece. Privind în fântână, fata a văzut ceva mai jos o floare atât de frumoasă, încât s-a gândit să coboare până la ea s-o culeagă şi s-o ducă acasă. Dar floarea parcă se tot depărta şi, când fata a ajuns chiar lângă apa fântânii, a băgat de seamă că apa se dădea în lături, lăsând să

se vadă o deschidere luminoasă, ca o boltă. Din ce în ce mai mirată, fata a păşit sub boltă şi a ajuns în faţa unui palat subpământean. Când a ajuns lângă el, uşa palatului s-a deschis şi prin ea a ieşit moşul de la izvor, care a luat-o pe Ci de mână şi a dus-o într-o sală mare, plină cu nenumărate bogăţii: podoabe de aur şi diamante, şiraguri de perle strălucitoare şi câte şi mai câte. Moşul i-a spus atunci:

- Vreau să te răsplătesc pentru că eşti cuminte şi harnică şi pentru că te porţi cu toată lumea aşa de frumos cum te-ai purtat cu mine. Tu mi-ai dat să beau apă limpede de izvor, dar acum e rândul meu să-ţi dau de băut ceea ce am mai bun.

Zicând acestea, i-a întins o cupă de aur plină cu o băutură fermecată. îndată ce Ci a gustat băutura aceea, s-a făcut de o frumuseţe nemaivăzută, dinţii îi străluceau ca perlele, iar hainele ei sărăcăcioase s-au prefăcut în veşminte bogate, ţesute numai din fir de aur şi bătute cu pietre scumpe. Bietei fete nu-i venea să creadă când şi-a dat seama ce noroc avusese şi a început să spună cuvinte de mulţumire bătrânului. Atunci a văzut că la fiecare vorbă pe care o spunea,

din gură îi sărea câte un ban de aur sau un mărgăritar.

Foarte fericită, Ci a pornit înapoi pe unde venise, a ieşit din fântână şi s-a îndreptat spre casă. Pe drum s-a întâlnit cu mai mulţi oameni din satul ei şi toţi se minunau văzând o fată atât de frumoasă şi de bogat îmbrăcată. Ei nu o mai cunoşteau şi credeau că vreo zână sau vreo împărătească a venit în satul lor. Dar fata le spuse tuturor vorbe bune, iar în acest timp monedele de aur şi mărgăritarele cădeau ca ploaia în jurul ei, spre bucuria oamenilor, care se grăbeau să le culeagă.

Când a ajuns acasă, mama vitregă a întrebat-o cum de s-a schimbat aşa de mult şi cine i-a făcut aşa daruri bogate. Fiind bună la inimă, Ci n-a ascuns nimic şi a povestit totul întocmai cum se întâmplase.

Atunci răutăcioasa femeie a spus:

- Mâine tu să stai acasă, iar Em se va duce după apă la izvor.

A doua zi, cu toate că mama sa îi povestise cu de-amănuntul despre felul cum Ci dăduse de noroc, Em s-a sculat tot aşa de târziu ca de obicei şi, după multe mofturi, a luat oala

şi a plecat să aducă apă. în drum spre casă s-a întâlnit şi ea cu acelaşi moş zdrenţăros, care i-a cerut şi ei să-i dea să bea apă. Em s-a uitat la el şi i-a răspuns:

- Tu, murdarule, vrei să-mi spurci oala punând gura pe ea? Pleacă de aici! N-am să mă ostenesc eu să car apă pentru un zdrenţăros ca tine! Iată izvorul, dacă ţi-e sete, n-ai decât să te duci să bei.

Pe când nu mai înceta să-1 ocărască pe moş, oala i s-a răsturnat pe umăr şi toată apa a curs peste dânsa, iar unde a ajuns apa, trupul ei s-a acoperit cu pene de toate culorile. Fata a început din nou să strige la bătrân, dar acum la fiecare vorbă îi sărea din gură un şarpe sau un păianjen.

Acasă, mama sa o aştepta cu nerăbdare. Când a văzut ce pacoste a căzut pe Em, a fost cuprinsă de necaz şi, fiindu-i ruşine să se mai arate în sat cu aşa pocitanie de fată, a luat-o cu dânsa şi a plecat să trăiască împreună cu ea în pădure. Au stat ele cât au stat ascunse prin desişuri, dar după un timp a început să le pară rău de viaţa pe care- o duseseră, aşa încât s-au hotărât să vină acasă în fiecare noapte,

când ştiau că nu le va vedea nimeni pe drum.

Aşa şi au făcut;- ziua stăteau în pădure, iar noaptea intrau în sat. Dar, îndată ce ajungeau acasă, începeau să se certe, să strige şi să trântească totul prin casă, încât după câteva zile nu mai rămăsese acolo nici un lucru întreg, iar din vorbele multe ale lui Em şerpii şi păianjenii au umplut mai întâi casa, apoi şi curtea, de unde au pornit să se împrăştie în sat. Când au văzut acestea, sătenii s-au hotărât să facă tot ce vor putea ca să scape de ele. Ei au făcut două capcane de fier în formă de scaune, iar într-o seară le-au înroşit în foc şi le-au pus în locul unor bănci de lângă casă, unde ele se aşezau înainte de a intra în casă.

îndată ce s-a lăsat întunericul| Em şi mama sa au venit în sat şi, fără să bănuiască nimic, s-au aşezat drept pe Capcanele fierbinţi. Simţind arsurile, au început să ţipă cât le ţinea gura, dar nimeni nu se arăta ca să le vină în ajutor. Cu mare greutate ele au izbutit să scape din capcanele de foc, având hainele arse şi spinările fripte. în goana mare s-au înapoiat în pădure şi de atunci nu au mai avut îndrăzneala să se apropie de sat. Trăind- mereu în întunericul

pădurilor, cu şerpii şi păianjenii ieşiţi din gura fetei, cu timpul s-au prefăcut şi ele una în şarpe şi alta în păianjen şi sub aceste chipuri şi-au trăit tot restul vieţii.

Copacul care vorbeşte

UN CĂLĂTOR s-a aşezat la umbra unui copac, să se odihnească. S-a culcat şi a adormit, iar când s-a trezit, a vrut să-şi continue drumul, dar a văzut că-i lipseşte punga cu bani.

în apropiere se vedea un sat. Se duse într-acolo şi fiindcă nu ştia cum să iasă din încurcătură, călătorul se trânti la pământ şi începu să se jeluiască cât îl ţinea gura. Speriaţi, oamenii din sat, care mai de care, se mirau:

- Cum se poate, o hoţie pe pământul nostru?! Tot satul va trebui să răspundă pentru asta!

în acest timp, unul dintre săteni alergă la judecător. Acesta îl chemă la el pe păgubaş şi-1 întrebă:

- De ce ne tulburi liniştea şi tihna cu ţipetele tale?

- O, mărite, răspunse păgubaşul, în timp ce dormeam sub copac, un hoţ mi-a furat punga şi nu mi-a rămas altceva nimic decât să strig şi să mă vaiet.

Când a aflat ce s-a întâmplat, judecătorul a poruncit să se taie ramurile copacului sub care a dormit călătorul şi să fie aduse la judecătorie, pentru judecată. Când ramurile au fost aduse, judecătorul porunci să se sape o groapă în curte, în care fu ascuns paznicul şi sfătuit:

- Când vei auzi întrebările mele, să răspunzi:
„Mărite şef, lasă-mă să mă uit la oameni şi
am să recunosc hoţul".

Au acoperit bine groapa. Când i s-a înfăţişat o ramură, judecătorul a aşezat-o pe groapă şi s-a prefăcut că o întreabă ca la judecată. Paznicul răspundea, după cum i se poruncise. într-o clipă, tot satul a aflat de aceasta.

- Copacul vorbeşte! A făgăduit să recunoască
pe hoţ.

A aflat de aceasta şi cel care furase punga. S-a speriat atât de tare, încât şi-a spus: „Totul e pierdut. Mai bine să recunosc de bună voie".

Luă deci banii, se duse la judecător şi spuse cum a săvârşit furtul.

De atunci, oamenii se feriră ca de foc de a face vreo faptă rea, de teama copacului vorbitor.

Haină nouă şi porc nou

ÎNTR-UN SAT erau odată doi prieteni, Bas şi Buong, amândoi oameni cumsecade, dar cam lăudăroşi: când vreunul avea un lucru mai deosebit, căuta să-1 arate tuturora şi să se fălească în tot chipul cu el.

într-o zi ei s-au dus la târg în oraşul vecin, de unde Bas şi-a cumpărat o haină, iar Buong şi-a luat un porc.

îndată ce s-a întors acasă, Bas şi-a îmbrăcat haina cea nouă şi a ieşit la plimbare în sat, pentru ca toţi oamenii să-1 vadă şi să-1 admire. S-a întâmplat însă că la ora aceea toate uliţele erau goale, aşa că Bas nu s-a întâlnit cu nici un om care să-1 laude pentru frumuseţea hainei

sale. După ce a colindat satul timp de câteva ceasuri, a pornit dezamăgit spre casa lui.

în aceste timp, Buong a dat drumul porcului prin curte, aşteptând ca toţi cei ce vor trece pe-acolo să-1 vadă şi să-1 laude. Nici el n-a avut mai mult noroc ca prietenul său. E drept că au trecut câţiva oameni pe lângă casa lui, dar nici unul nu s-a uitat în curte, aşa că noua sa cumpărătură a rămas neobservată. Atunci el s-a gândit să scoată porcul la păscut pe marginea drumului, în faţa curţii, în aşa fel ca nimeni să nu poată trece pe acolo fără a-1 vedea.

.Dar, într-un moment când omul nu era atent, porcul o luă la fugă şi dispăru într-o ulicioară lăturalnică. Buong porni să-1 caute, dar nu ştia încotro s-o apuce. Pe când alerga deznădăjduit, privind în toate părţile, se întâmplă ca Bas să treacă pe-acolo, aşa că Buong îl întrebă:

- Nu cumva ai văzut încotro a luat-o porcul meu cel nou?
- Nu, răspunse Bas. De când port haina asta nouă, nu am văzut nici un porc.

Tam şi Cam

ÎNTR-UN SAT din Vietnam a fost odată un om tânăr, căruia i-a murit soţia la puţin timp după ce a născut o fetiţă. El a dat fetiţei numele de Tam. După câtva timp el s-a căsătorit din nou şi a avut încă o fetiţă, căreia i-au pus numele Cam. Nenorocirea a făcut că după puţini ani omul a murit şi el, aşa încât sărmana Tam a rămas numai cu mama ei vitregă şi cu sora ei.

însă cele două fete nu semănau nici la înfăţişare, nici la fire. Tam era frumoasă, cuminte, harnică şi de o mare bunătate, pe când Cam era urâtă, zvăpăiată, leneşă şi rea la inimă. Dar, cum se întâmplă de multe ori, pe Cam mama ei o iubea foarte mult, iar pe Tam nici nu voia s-o vadă înaintea ochilor. Biata Tam muncea de dimineaţa până seara, toată casa era îngrijită de ea, totuşi mama ei vitregă nu era niciodată mulţumită de dânsa, o certa şi adeseori chiar o bătea.

Urmând pilda mamei sale, şi Cam se purta urât cu sora ei, cu toate că aceasta îi vorbea

totdeauna blând şi o ajuta în orice împrejurare, aşa cum orice fată trebuie să îngrijească de sora ei mai mică. Când lui Cam i se întâmpla să facă vreo stricăciune în casă, nu-şi recunoştea greşeala, ci, plină de răutate, se ducea la mama ei şi dădea vina pe Tam, aşa încât aceasta era adeseori pedepsită fără a fi vinovată.

într-o zi, mama şi-a trimis fetele la râu, ca să prindă peşte. îndată ce au ajuns pe malul râului, Tam s-a apucat de treabă cu toată sârguinţa şi în scurt timp coşul ei era aproape plin cu peşti. Dimpotrivă, Cam se ţinea numai de joacă, aşa că nu a prins nici unul. Văzând că se apropie timpul de întoarcere acasă, iar coşul îi este gol, Cam se gândi la un şiretlic. Ea se prefăcu a privi cu atenţie părul lui Tam şi spuse:

- Tam, iată că tot umblând cu mâinile pe peşti ţi-ai murdărit părul. Dacă vei merge acasă aşa, mama se va supăra pe tine. Du-te şi spală-te pe cap, căci avem încă timp destul.

Lui Tam îi plăcea curăţenia, aşa că, deşi ştia bine că nu se murdărise de la peşte, se gândi că nu-i strică nicidecum să se spele bine acum, cât era la râu. Dar în timp ce Tam se

spăla, Cam a deşertat peştele din coşul lui Tam într-al său şi a fugit acasă. Când a terminat de a se spăla, Tam s-a întors la locul ei şi, văzându-şi coşul gol, a înţeles ce se întâmplase şi a început să plângă. Nu numai că-i părea rău după peştele prins cu atâta trudă, dar se şi temea de ocara care o aştepta din partea mamei vitrege, care o va pedepsi că n-a fost în stare să aducă nici un peşte, în timp ce Cam adusese un coş întreg. Dar, mai mult decât orice, o durea în suflet când vedea răutatea lui Cam.

Pe când plângea astfel, s-a pomenit deodată în faţa ei cu un bătrân pe care nu-1 cunoştea şi pe care nu-1 văzuse venind, de parcă ieşise din pământ. La început lui Tam i-a fost cam frică, însă văzând că bătrânul o priveşte cu blândeţe, i-a venit repede inima la loc.

- De ce plângi, fetiţo? a întrebat bătrânul.

Atunci Tam i-a povestit tot ce se întâmplase.

Bătrânul a ascultat-o cu atenţie,* apoi i-a spus:

- Nu mai plânge. îţi cunosc toate necazurile şi am să te ajut să scapi de ele. Iată, îţi dau un peştişor viu. Du-te repede şi aruncă-1 în fântâna din curtea ta. Apoi, în fiecare zi să-i

aduci de mâncare. Pentru ca să vină la tine, să-1 chemi aşa:

Peştişor, drag peştişor,
Vino înotând uşor! Iată,
ţi-am adus mâncare, Să
te faci voinic şi mare.

Când peştele se va face mare, vei vedea de cât ajutor îţi va fi în toate.

După ce spuse acestea, bătrânul se făcu nevăzut, tot aşa cum apăruse.

Urmând sfatul bătrânului, Tam a aruncat peştişorul în fântâna casei sale şi în fiecare zi se ducea la dânsul. Când îl chema aşa cum o învăţase bătrânul, peştişorul ieşea deasupra apei şi primea mâncarea adusă. Tam era foarte mulţumită observând că peştişorul începuse a o cunoaşte şi că îşi arăta bucuria când o vedea.

De la un timp însă Cam, care nu se ţinea de nici o treabă decât să pândească ce fac ceilalţi, a băgat de seamă că Tam stătea prea mult în jurul fântânii. Curioasă să afle ce se petrecea acolo, într-o zi s-a ascuns prin apropiere,

de unde a auzit şi a văzut totul. îndată s-a dus la mama sa şi i-a povestit ce aflase.

De aceea, a doua zi, mama vitregă i-a spus lui Tam:

- Astăzi să te duci cu bivoliţa la păşune, dar să o mâni ceva mai departe, căci dacă o laşi să pască pe lângă casă, intră în câmpul cu orez şi face mari stricăciuni.

Tam a trebuit să asculte de mama vitregă şi a plecat cu bivoliţa departe de casă, unde şi iarba era mai deasă, dar nici lanuri de orez nu se găseau prin apropiere. îndată ce s-au văzut singure, Cam şi cu mama ei s-au dus la fântână şi nu s-au lăsat până nu au prins peştele, care între timp se făcuse mărişor. Repede l-au gătit şi l-au mâncat, iar când au terminat, au adunat oasele şi le-au aruncat în grădină.

îndată ce s-a întors de la păşune, Tam a luat ceva de mâncare şi s-a dus în graba mare la fântână, aşa cum făcea în fiecare zi. însă de data aceasta în zadar îl chemă de mai multe ori, căci peştişorul nu se mai arătă. Foarte mirată, privi mai cu băgare de seamă împrejur şi văzu o picătură de sânge pe o piatră de lângă fântână. înţelegând ce se întâmplase, fata

porni a plânge cu hohote, căci se obişnuise cu peştişorul acela atât de prietenos şi îi era milă de el. Bătrânul de la râu i se arătă din nou şi, aflând de moartea peştelui, spuse:

- Nu-i nimic, Tam, totul se mai poate îndrepta.

Caută prin casă sau prin curte un os al peştelui
şi după aceea pune-1 într-o sticlă pe care s-o
ascunzi undeva în camera ta. De acolo el te
va feri de orice primejdie şi îţi va îndeplini orice dorinţă.

Tam a căutat multă vreme, dar în sfârşit a dat în grădină peste grămăjoara de oase şi a făcut întocmai cum o învăţase bătrânul cel bun.

în ţinutul acela era obiceiul să se dea în fiecare an o mare serbare, la care se duceau toţi locuitorii din împrejurimi. în anul când se petreceau cele povestite mai sus, se făceau pregătiri mai mari ca de obicei, căci era vorba să vină la serbare şi împăratul, care era tânăr şi se urcase de curând pe tron. Cam şi cu mama ei se gătiră cu tot ce aveau mai frumos, dar când Tam le rugă s-o ia şi pe dânsa la serbare, mama vitregă i-a spus:

- Dacă vrei să mergi, trebuie să-ţi termini
mai întâi lucrul pe care îl ai de făcut în casă.

Dar şi după aceea cum vei putea merge la aşa serbare, când tu n-ai haine de sărbătoare?

Apoi ele au adus un sac cu orez şi unul cu fasole, i-au răsturnat în mijlocul casei şi i-au spus:

- Alege orezul de fasole, pune-le la loc în sacii lor şi după aceea poţi veni la serbare.

Adăugând că treaba aceasta nu-i va lua prea mult timp, ele plecară râzând, fiind sigure că Tam avea de lucru pentru câteva zile.

Rămasă singură şi cu atâta lucru de făcut, Tam începu din nou să plângă. Bătrânul cel bun îi trimise mai multe sute de păsărele. Acestea se năpustiră asupra grămezii cu amestec de orez şi de fasole, le aleseră în câteva clipe şi puseră boabele separat în cei doi saci. Văzând aşa minune, Tam îşi aduse aminte de vorbele bătrânului, scoase sticla din ascunzătoarea ei şi rugă oasele să-i dea nişte haine pentru serbare. Abia termină de vorbit, că se şi pomeni îmbrăcată în nişte haine atât de bogate şi de frumoase, cum nu aveau nici împăraţii.

Tam porni în grabă, căci nu mai era mult până la începerea serbării, iar împăratul trebuia să sosească. în graba ei, când trecea peste un

pod, se împiedică şi un pantof îi căzu în apă. în acel loc malul era prăpăstios şi fata nu putea ajunge până la pantof. Repede îşi luă nişte pantofi obişnuiţi şi porni mai departe.

Când împăratul, împreună cu tot alaiul său, trecu peste acel pod, văzu ceva strălucind ca soarele în apa râului şi porunci slujitorilor să-i aducă acel obiect minunat. Cu mare greutate oamenii împăratului reuşiră să scoată pantoful din apă şi-1 aduseră stăpânului lor. Acesta se minună văzând un pantof atât de frumos şi dădu poruncă dregătorilor săi ca toate femeile adunate la serbare să-1 încerce. El îşi închipuia că aceea care îl pierduse nu putea fi o fiinţă de rând, aşa încât adăugă că va lua de soţie pe stăpâna pantofului.

La vestea aceasta, toate fetele se îngrămădeau să treacă pe rând prin faţa împăratului, dar nici uneia nu i se potrivea pantoful găsit. în sfârşit, veni şi rândul celei mai frumoase şi mai bine gătite, lui Tam. Pantoful i-a venit ca turnat pe picior, iar atunci Tam a arătat şi perechea lui, spunându-i că 1-a pierdut pe drum. Acum împăratul era pe deplin încredinţat că aceasta era cu adevărat stăpâna pantofului scos

de sub pod şi cum vedea că fata era de o rară frumuseţe, făcu îndată pregătirile pentru o nuntă aşa cum se cuvine la curţile împărăteşti.

După ce a ajuns împărătească, Tam se purta cu sora şi cu mama ei vitregă tot aşa ca mai înainte, le chema adeseori la palat şi le făcea daruri bogate. Cu toate acestea, ele erau roase de invidie şi, în loc să fie recunoscătoare lui Tam pentru binele pe care li—1 făcea, se gândeau mereu cum să-i facă mai mult rău.

într-o zi, când se împlineau mai mulţi ani de la moartea tatălui ei, Tam a venit la casa părintească. în timp ce stăteau împreună şi vorbeau despre cel care nu mai era pe lume, mama vitregă i-a spus lui Tam:

- Când tatăl tău era pe patul de moarte, cerea mereu să-i dăm mandarine, căci îi plăceau nespus de mult aceste fructe. Ce bine ar fi dacă acum, în amintirea lui, am mânca şi noi mandarine! Du-te dar şi adu câteva din pom, căci vrem să le avem culese de mâna ta.

Mişcată de această amintire despre tatăl ei, Tam s-a dus îndată în grădină şi s-a suit în pom ca să culeagă mandarine. Atunci mama vitregă s-a apropiat de pom şi a tăiat crengile

pe care stătea Tam; pomul era chiar pe malul unui lac, aşa încât Tam a căzut în apă şi s-a înecat. După aceea cele două femei răutăcioase s-au dus la împărat şi, prefăcându-se că plâng de durere, i-au povestit că Tam a fost înghiţită de apele lacului. împăratul era într-adevăr zdrobit de durere, iar Cam şi mama ei nu s-au mai dus acasă, ci au rămas pe lângă împărat, spunând că vor să-i aline mâhnirea, dar, de fapt, nădăjduind că împăratul, rămas fără soţie, s-ar putea căsători cu Cam. Zadarnic însă se sileau ele să-1 atragă, căci el se gândea numai la Tam şi nimic nu-1 putea face să-şi uite supărarea.

Cârid i se adusese vestea că Tam a căzut în apă, împăratul trimise îndată mai mulţi oameni cu bărci să caute prin lac, dar toate strădaniile lor de a-i găsi trupul au fost zadarnice. Ei nu puteau şti că trupul lui Tam se prefăcuse într-o privighetoare, care a zburat drept spre palatul împărătesc, s-a aşezat pe o ramură în faţa unei ferestre a camerei în care sta împăratul şi a început să cânte. De atunci, în fiecare zi ea venea în grădina palatului, se aşeza totdeauna în apropierea locului unde se afla soţul ei şi făcea să răsune împrejurimile cu trilurile ei

fermecătoare. împăratului îi plăcea mult să asculte cântecul minunat al acestei păsărele şi într-o zi i-a spus:

- Dragă privighetoare, de când mi-a murit soţia, numai tu ştii să-mi alini puţin durerea cu cântecul tău. Dacă mă iubeşti, vino şi aşază-te aici, pe braţul meu.

Privighetoarea 1-a ascultat, iar din ziua aceea venea mereu să se aşeze fie pe braţul, fie pe umărul împăratului şi cânta de se minunau toţi cei ce-o ascultau. însă Cam crăpa de necaz, văzând că ochii împăratului erau tot timpul la această privighetoare, în timp ce pe ea nici nu o băga în seamă. De aceea, puse gând rău bietei păsărele şi într-o zi, când împăratul lipsea din palat, ea se ascunse în camera unde obişnuia să vină pasărea, o prinse, o omorî şi o îngropa în grădină.

împăratul se obişnuise atât de mult cu privighetoarea şl îi era atât de dragă, încât dispariţia ei îl întrista tot aşa de mult ca şi pierderea soţiei. Iar Cam înţelese curând că mai mult rău îşi făcuse omorând privighetoarea, căci acum împăratul nu se mai uita deloc la dânsa şi, dacă se întâmpla uneori să-i vorbească, era numai ca să întrebe dacă nu cumva a văzut pasărea.

în locul unde Cam îngropase privighetoarea, au răsărit doi copăcei, care crescură mari în câteva zile şi aveau frunzele şi florile atât de frumos mirositoare, încât toată grădina era învăluită în parfumul lor. Minunat de aşa întâmplare, căci asemenea arbori nu se mai văzuseră, împăratul porunci să i se facă un leagăn de mătase legat de cei doi copăcei şi o mare parte din zi şi-o petrecea stând culcat în acel leagăn. De când nu mai auzea glasul privighetorii, numai parfumul acesta îi mai alina dorul de soţie.

Văzând că nici de data aceasta nu izbutise să atragă pe împărat şi că în locul unui lucru minunat distrus de ea apărea altul, Cam începu să bănuiască ceva şi îşi puse în gând să nimicească şi copăceii. Aşadar, într-o zi, când împăratul era plecat prin ţară, ea se duse în grădiniţă, reteză copăceii, îi tăie în bucăţele şi îi arse. Apoi, pentru ca nici o urmă să nu rămână prin apropiere, luă cenuşa şi o îngropa departe, în mijlocul unei câmpii.

Dar şi încercarea aceasta i-a fost fără folos, căci în locul acela crescu un copac care avea un singur fruct, mare, frumos şi cu un parfum deosebit de dulce. într-o zi

trecu pe-acolo o bătrână care, văzând minunatul fruct, încercă să-1 culeagă, dar nu putu ajunge până la el. Atunci ea începu să se roage de fruct să cadă singur în coşul ei, făgăduindu-i că nu-i va face nici un rău, ci îl va păstra în casa ei, la adăpost de arşiţa soarelui, de vânturi şi de ploi. în acea clipă fructul căzu chiar în coşul bătrânei, iar aceasta îl duse acasă, îl puse pe masă şi îl păstră ca pe o podoabă scumpă, care îi umplea casa de mireasmă plăcută.

A doua zi dimineaţa, bătrâna plecă la piaţă după cumpărături, iar când se întoarse acasă, văzu că toate camerele erau curate, iar pe masă era pregătită mâncare din planta binefăcătoare. A doua zi şi într-a treia se întâmplă la fel, iar bătrâna nu ştia ce să mai creadă, căci ea nu lăsa niciodată casa descuiată şi nimeni nu putea deci să intre în lipsa ei.

Pentru a afla ce se întâmplă, bătrâna plecă în ziua următoare din nou la piaţă, ca de obicei, însă de la jumătatea drumului se întoarse repede acasă şi privi pe fereastră. Ea văzu atunci că prin casă umblă şi deretică o femeie tânără şi frumoasă ca o floare, iar pe masă se afla

numai coaja fructului, desfăcută în două. Atunci ea înţelese că această femeie ieşea din fructul pe care-1 pusese pe masă. De aceea ea se strecură pe furiş în casă, se apropie tiptil de masă, luă coaja fructului şi o rupse în mici fărâme. Era tocmai ce trebuia să facă pentru a rupe vraja care o stăpânea pe Tam. Apoi bătrâna i-a spus:

- De acum înainte rămâi să stai cu mine.

Eu voi fi mama ta, iar tu vei fi fiica mea.

Şi într-adevăr, bătrâna femeie se purta foarte frumos, ca o adevărată mamă, cu Tam, totuşi aceasta nu era fericită şi rămânea adeseori cufundată în gânduri, neştiind ce să facă pentru a se întâlni cu soţul ei.

Dar aceasta n-a durat multă vreme, căci după câteva zile s-a întâmplat ca împăratul să treacă pe acolo şi, la vederea acestei căsuţe mici, dar curată şi atrăgătoare, intră în ea. Pentru a cinsti cum se cuvine pe acest musafir de seamă, bătrâna i-a dat să mănânce' trau, iar împăratul a fost foarte mirat când a văzut că acesta era gătit aşa cum numai soţia sa ştia să-1 gătească.

- Cine a gătit această mâncare? a întrebat el.

- Eu, măria ta, a răspuns bătrâna.

Dar împăratul nu a crezut-o şi a continuat s-o întrebe, până când bătrâna n-a mai avut încotro şi a mărturisit că traul fusese gătit de fiica sa.

- Unde este fiica asta a ta? a mai întrebat
împăratul. Cheam-o aici s-o întreb cine a învăţat-o
să gătească aşa!

Chiar atunci Tam a intrat în cameră. împăratul a recunoscut-o pe dată şi amândoi fură fericiţi de a se regăsi după o aşa de lungă despărţire. Apoi împăratul a răsplătit-o pe bătrână pentru buna îngrijire dată lui Tam şi a plecat cu soţia sa la palatul lor.

Când Cam a văzut-o venind, a rămas încremenită de mirare, dar şi de ciudă, deoarece Tam nu numai că nu murise, dar se făcuse mai frumoasă decât era înainte. Prefăcându-se că se bucură de regăsirea surorii sale, ea o întrebă:

- De ce acum eşti mai albă şi mai frumoasă
ca în trecut?

Urmând sfatul aceluiaşi bătrân binefăcător, Tam a răspuns:

- M-a învăţat cineva să mă scald în apă
clocotită. L-am ascultat şi iată cum m-am făcut.

Grăbită să se facă şi ea cât mai frumoasă, Cam s-a dus acasă, a pus la fiert un cazan mare cu apă şi după aceea i-a spus maică-si:

- Mamă, am aflat secretul frumuseţii. Hai să ne scăldăm în această apă, să vezi ce frumoase ne vom face amândouă!

îndată au umplut o cadă cu apă în clocot şi s-au cufundat în ea, dar au murit în câteva clipe.

Numai aşa a scăpat Tam de ura înverşunată a mamei vitrege şi a surorii sale. De acum înainte nimeni nu mai voia sa-i facă rău, pentru că toţi o iubeau pentru bunătatea ei, aşa că a trăit fericită, împreună cu soţul ei.

Viteazul Balin

DEMULT, DEMULT, în Balin trăia o bătrână lăptăreasă. Bătrânica avea un singur fiu, căruia de mic copil îi plăcea să se lupte. De aceea bătrâna i-a făcut un sac din piele de viţel, lăsându-1 să se joace cu el, când se ducea cu vitele la păscut. Feciorul, cum ajungea la câmp, umplea sacul cu nisip şi încerca să-1 ridice.

Ca o clipă au trecut câţiva ani şi copilul a devenit un flăcău în puterea cuvântului.

Acum, sacul din piele de viţel nu mai era potrivit pentru el şi de aceea şi-a făcut un sac mai mare, din pielea unui bou.

Aşa se scurgeau zilele şi flăcăul era din zi în zi mai voinic şi mai puternic. Putea să ridice lesne sacul deasupra capului şi să-1 arunce departe, departe. Dacă-1 lovea din fugă, cu piciorul, îl dobora şi se bucura grozav.

în fiecare an, tribul lor sărbătorea „Ziua Zeilor". Odată a vrut să ia şi el parte la această sărbătoare. Mama lui s-a dus la căpetenia tribului. După multe stăruinţe, căpetenia tribului Balin a încuviinţat ca fiul lăptăresei să fie primit în echipa păstorilor. Totodată i-a dăruit o haină de luptător şi o pereche de cizme vechi.

Fiul bătrânei lăptărese a luat parte la lupte de „Ziua Zeilor" şi a ieşit învingător.

Văzând asta, căpetenia tribului, ca să se mândrească, s-a apropiat repede de el, zicând:

- De azi înainte eşti păstorul meu.

Căpetenia nu 1-a mai lăsat să meargă cu vitele la câmp, dându-i titlul de luptător. Trei ani la rând, fiul bătrânei lăptărese a câştigat premiul de „Ziua Zeilor". Faima lui era atât de mare, încât se răspândise până departe şi oamenii îi ziceau „Viteazul Balin".

Dar, iată că marele şef U Giu Mu-sin a împlinit cincizeci de ani. El a invitat la această sărbătoare patruzeci şi nouă de triburi mongu şi cincizeci şi şapte de peste graniţă.

Căpetenia din Balin a pregătit multe daruri pentru aniversarea marelui şef U Giu Mu-sin. Dar, pe lângă daruri, el dorea să arate şi puterea

tribului său şi de aceea 1-a chemat pe Viteazul Balin şi i-a zis:

- Să mergi cu solul meu şi să iei parte la aniversarea marelui şef U Giu Mu-sin. Tu trebuie să câştigi premiul cel mare la întrecerile de acolo. Dacă n-ai să câştigi, am să te omor. Să ne aduci calul pe care-1 dă drept răsplată U Giu Mu-sin.

Căpetenia i-a dat tânărului luptător o zăbală şi un căpăstru. Balin ştia că, dacă va pierde, i se va tăia capul. A plecat foarte amărât acasă. A rugat-o pe mama lui să se roage pentru el, iar la despărţire i-a cuprins pe amândoi o mare tristeţe.

Viteazul Balin şi solul, cu darurile trimise de căpetenia tribului, au ajuns curând la tribul lui U Giu Mu-sin. Tocmai atunci acesta dădea o serbare în cinstea solilor trimişi de diferite triburi. Marele şef U Giu Mu-sin, după ce a primit oaspeţii, s-a îndreptat spre Balin şi 1-a întrebat:

- Tu eşti vestitul luptător Balin?

Viteazul Balin, ca şi când nu s-ar fi întâmplat nimic, a zis:

- Da, Măria Ta.

U Giu Mu-sin 1-a întrebat iar:

- Când ai plecat, căpetenia ta nu ţi-a dat
nici un sfat?

Viteazul Balin a zis:

- Măria Ta, căpetenia noastră mi-a spus
să. câştig premiul cel mare.

Atunci U Giu Mu-sin 1-a întrebat:

- Aşa... Şi tu ce crezi?

Viteazul Balin, fără să ezite, a zis:

- Cred că am să pot să călăresc pe calul
pe care mi-1 dăruieşte Măria Ta.

U Giu Mu-sin, când a auzit acest răspuns, s-a făcut foc şi pară, gândind în sinea sa: „Acest flăcău sărac este prea îndrăzneţ".

Pentru a-i încerca forţa, U Giu Mu-sin i-a aruncat un os mare Viteazului Balin, poruncindu-i să mănânce măduva.

Viteazul Balin a luat liniştit osul şi şi-a plecat capul în semn de mulţumire. Tocmai când ridica osul şi se pregătea să-1 rupă, oamenii căpeteniei U Giu Mu-sin au izbucnit în hohote de râs, batjocorindu-1:

- Ai nevoie de cuţit sau de topor?

Viteazul Balin, neluând în seamă batjocura
lor, a zis:

- Nu-i mare lucru! N-am nevoie nici de cuţit, nici de topor.

Şi numai cu şase degete a rupt osul.

Marele şef U Giu Mu-sin a rămas mut de uimire şi şi-a dat seama că Viteazul Balin este un om puternic. De aceea el a amânat întrecerea de lupte cu o lună. A trimis pretutindeni oameni ca să-i adune luptători, care să-1 învingă pe cel al tribului Balin.

Când a avut cinci sute şaptezeci de perechi de luptători, a deschis lupta.

încă de la început, Viteazul Balin, iute ca vântul şi înfierbântat ca focul, a doborât o mulţime de adversari. U Giu Mu-sin, când a văzut că luptele nu se desfăşoară după aşteptările sale, a dat în grabă ordin să se oprească şi să se întreacă fiecare pe rând cu Viteazul Balin. Socotea că în felul acesta îl va face să obosească şi să părăsească lupta. Purtarea lui U Giu Mu-sin încălca toate regulile de luptă, lumea era nemulţumită şi furioasă, dar nimeni nu îndrăznea să spună o vorbă.

Dar U Giu Mu-sin voia cu orice preţ să-1 împiedice pe Viteazul Balin să câştige, însă nimeni nu-1 putea doborî. Acesta nici nu ridica

bine piciorul şi adversarul său era la pământ. Din zi în zi, numărul adversarilor scădea, până a rămas faţă în faţă doar cu Sien, luptătorul lui U Giu Mu-sin. Sien era îmbrăcat în zale de aur. Trei zile în şir s-a luptat el cu voinicul din Balin, până şi-au rupt pantofii de piele şi zalele.

Sien se gândea să-1 doboare pe cel din Balin, prinzând un moment de neatenţie din partea lui, dar picioarele acestuia parcă prinseseră rădăcini, aşa de bine erau înfipte în pământ. Până la urmă, Viteazul Balin şi-a adunat toate forţele şi şi-a înfrânt adversarul în zale de aur.

Marele şef U Giu Mu-sin, neavând încotro, i-a dat Viteazului Balin calul şi, pe lângă el, o căruţă de fier plină cu aur şi pietre preţioase, zicându-i:

- La cincisprezece km de aici se află Boul meu Roşu. Ia această căruţă şi o împinge până acolo, apoi înhamă la ea Boul Roşu şi întoarce-te. Dacă nu faci întocmai, înseamnă că ai încălcat ordinul meu şi atunci voi pune să te omoare de îndată.

Voinicul Balin şi-a plecat capul în faţa lui U Giu Mu-sin, s-a înhămat la căruţă şi a pornit cu paşi grei spre locul arătat.

Când a ajuns aproape de staul, a văzut că Boul Roşu era de trei sau patru ori mai mare decât unul obişnuit. Avea ochii roşii ca focul şi coarnele pline de sânge omenesc. Aştepta tocmai să i se aducă un om pe care să-1 mănânce şi se zbătea furios. Voinicul şi-a spus în sinea lui: „Dacă aş fi fost înfrânt şi m-aş fi întors acasă, căpetenia Balin îmi tăia capul. Dacă am învins, căpetenia U Giu Mu-sin vrea să mă omoare. Oricum, drumul morţii mi-e pregătit de căpeteniile cu sufletul negru".

Stând aşa pe gânduri, îşi făcu puţin curaj: „Dacă scap de această capcană a căpeteniei U Giu Mu-sin, poate găsesc totuşi un mijloc să rămân în viaţă".

Şi-a luat inima în dinţi, a deschis uşa staulului şi a intrat.

Boul Roşu, socotind că şi de astă dată i s-a adus un om ca să-1 mănânce, s-a dat puţin înapoi, s-a ghemuit, şi-a plecat capul şi, sărind cu toate patru picioarele, dintr-o dată s-a repezit spre voinicul Balin. Acesta s-a dat în grabă la o parte, a prins Boul Roşu de coadă, trăgându-1 din toate puterile.

S-a încins o luptă pe viaţă şi pe moarte.

Viteazul Balin a tras atât de coadă, până i-a rupt-o, şi Boul Roşu a căzut lat la pământ, îndată luptătorul Balin s-a folosit de acest prilej, a sărit pe spatele namilei, i-a rupt un corn şi a început să-1 lovească cu el, până 1-a îmblânzit. După aceea 1-a înhămat la căruţă şi-a luat-o în goană spre casă.

Cum putea căpetenia haină U Giu Musin să lase să plece un viteaz? De aceea a dat drumul la două cămile turbate, care să-1 urmărească. Una din cămile se numea Hangai şi cealaltă Maogai. Hangai avea obiceiul să lovească cu capul orice întâlnea în cale. Maogai, dimpotrivă, alerga cu capul plecat şi sfărâma în dinţi orice obiect întâlnit.

în vremea asta, voinicul Balin mâna bucuros Boul Roşu spre casă şi se gândea că peste puţin timp se va întâlni cu mama lui.

Deodată a văzut cele două cămile turbate alergând după el. în grabă a sărit din căruţă, a scos drugul de fier de la roţi şi s-a aşezat la marginea drumului. Hangai se repezise sălbatic în faţa sa. Voinicul Balin s-a dat la o parte, a lăsat-o să treacă şi, când i-a venit bine, a lovit-o atât de tare, că a frânt-o în două.

Pe Maogai, care alerga cu botul lipit de pământ, a atacat-o din faţă, zdrobindu-i capul. Apoi şi-a continuat în goană drumul, crezând că de data asta a scăpat şi că se va putea întoarce liniştit acasă. De unde să ştie că U Giu Mu-sin trimisese după el o sută de ostaşi, care stăteau ascunşi la hotarul dintre tribul U Giu Mu-sin şi tribul Balin?

La miezul nopţii, pe când trecea graniţa, voinicul Balin a fost ucis de vânătorii trimişi de U Giu Mu-sin.

Căpetenia tribului Balin, când a auzit de moartea luptătorului său, nu s-a întristat prea tare. Doar n-avea să se certe cu puternicul său vecin pentru un păstor de rând. Şi 1-a uitat.

Dar pe voinicul Balin nu l-au uitat oamenii din popor, iar păstorii şi-1 amintesc şi azi, povestindu-i isprăvile.

Păstorul A Ni-gi

DEMULT, DEMULT DE TOT, trăia un boier care tocmise un păstor, pe nume A Ni-gi. Şi A- Ni-gi era un băiat frumos, cu o înfăţişare atrăgătoare şi oamenilor le plăcea mult să-1 asculte cântând la fluier. Avea un fluier simplu, din bambus, totuşi în mâinile sale părea un instrument vrăjit. Când isprăvea lucrul, cânta din fluier, iar oamenii se adunau grămadă în jurul lui.

Boierul nu-1 ţinea deloc la inimă pe A Ni-gi cu fluierul său şi se gândea întruna cum să facă să-i găsească vreo vină. Adesea îl certa, zicându-i:

- Diavole! Crezi că vei trăi din fluier? Ce nevoie am eu de fluierul tău?

De fapt, A Ni-gi cânta întruna din fluier, dar nu-şi uita treburile niciodată.

într-o zi, boierul, înfuriat pe A Ni-gi, 1-a bătut crunt, i-a călcat fluierul în picioare şi 1-a gonit din casă.

- Hai să văd cum ai să mai cânţi de-acum
înainte.

Bietul A Ni-gi a părăsit casa stăpânului, plângând în hohote, încât ţi se rupea inima. A rătăcit pe drumuri până a întâlnit un unchiaş.

- Vai, nepoţelule, ce ţi s-a întâmplat? Al cui eşti? Şi de ce plângi? 1-a întrebat unchiaşul pe A Ni-gi, mângâindu-1 pe cap.

- Sunt păstorul A Ni-gi, unchiaşule. Boierul m-a bătut, mi-a călcat fluierul în picioare şi m-a alungat.

- Nu mai plânge! Haide! Vino la mine acasă! Te voi învăţa cum să-i plăteşti pentru fapta lui.

Unchiaşul 1-a condus pe A Ni-gi la el acasă şi dintr-un băţ de bambus i-a făcut un fluier mult mai bun decât cel pe care-1 avea înainte.

- Am să te învăţ şi alte cântece, i-a promis
unchiaşul şi 1-a învăţat să cânte mai frumos
ca înainte.

Acum nu numai oamenii îl ascultau cu bucurie, dar chiar animalele din pădure veneau în goană să-1 audă, înconjurându-1 tiptil şi stând nemişcate. Aşa s-au scurs multe zile şi A Ni-gi şi-a făcut mulţi prieteni.

într-o zi, boierul şi-a chemat la sine fiii şi le-a zis:

- Azi-noapte am visat un iepuraş frumos,
frumos, alb ca zăpada, cu o stea neagră în
frunte. Mi-a plăcut atât de mult, că vă poruncesc
să vă duceţi imediat în pădure, să-1 prindeţi
şi să mi-1 aduceţi.

Cum au auzit una ca asta, feciorii lui au răspuns într-un glas:

- Tăticule, noi nu ştim să existe un asemenea iepure. Unde să ne ducem ca să-1 găsim?

- Prostii! Adineauri v-am spus. Şi, înfuriindu-se, tatăl i-a certat. Trebuie neapărat să porniţi şi să-1 căutaţi. Cel ce-1 va găsi va moşteni întreaga mea avere.

Fiul cel mai mare se gândea în sinea sa: „Eu sunt cel mai mare; chiar dacă nu voi prinde iepurele, tot eu voi fi moştenitorul". De aceea s-a adresat fraţilor săi:

- Am să mă duc eu, oricât ar fi de primejdios,
dacă-i face plăcere tatii.

Şi a pornit la drum, mergând cu ochii în patru. Pe drum s-a întâlnit şi el cu unchiaşul, care 1-a întrebat:

- încotro, flăcăule?

Atunci fiul cel mare i-a povestit unchiaşului ce căuta. Bătrânul 1-a sfătuit să meargă până-n

pădure şi să-1 roage pe păstorul A Ni-gi să-1 ajute.

Fiul cel mare, cum a intrat în pădure, a dat de A Ni-gi şi 1-a rugat să-1 ajute. A Ni-gi i-a răspuns zâmbind:

- Te voi ajuta să găseşti pe iepuraşul cu
stea în frunte. Să vii deseară să-1 iei, dar asta
are să te coste o mie de galbeni.

Fiul cel mare s-a bucurat foarte mult şi se gândea: „Ce contează o mie de galbeni? Moşia valorează mult mai mult". Seara s-a întors în pădure cu galbenii şi 1-azărit pe A Ni-gi stând pe buturugă şi cântând din fluier. Cânta nespus de frumos şi era înconjurat de micile vieţuitoare, care-1 ascultau nemişcate, cu urechile ciulite. Dintr-o dată a văzut şi un iepuraş alb acolo, un iepuraş alb cu o steluţă neagră în frunte. Când A Ni-gi a zărit iepuraşul, a pus fluierul jos, a întins mâna, 1-a ridicat de urechi şi 1-a dat fiului cel mare.

- Ia-1 şi du-te acasă. Să ai grijă de el. Dacă-ţi scapă pe drum, eu nu răspund.

Fiul cel mare i-a dat galbenii lui A Ni-gi, i-a mulţumit de mai multe ori şi ţopăind de bucurie a plecat cu iepuraşul spre casă. Dar

nici n-a ieşit bine din pădure şi A Ni-gi a început să cânte din fluier. Iepuraşul, cum a auzit melodia minunată, s-a zbătut din răsputeri şi, dintr-o săritură, a zbughit-o.

Fiul cel mare 1-a urmărit ce 1-a urmărit şi a trecut mult timp, dar nu i-a dat de urmă. Neavând încotro, s-a întors la A Ni-gi şi i-a spus:

- Iepuraşul a fugit. Ce să fac acum?
- Nu mai pot să te ajut. Adineaori ţi-am atras atenţia să-1 ţii bine! Cine e vinovat?

Fiul cel mare s-a întors acasă abătut, cu mâinile goale şi i-a povestit tatălui său cele întâmplate.

A doua zi, fiul cel mijlociu s-a oferit să meargă el în căutarea iepuraşului. Şi lui i s-a întâmplat la fel ca fratelui mai mare. A dat şi el degeaba o mie de galbeni.

A treia zi, s-a dus şi mezinul, dar nici el n-a fost mai deştept decât fraţii săi. Tatăl lor, văzând că cei trei fii ai săi au aruncat atâţia galbeni în vânt, fără să dobândească un fir de păr din blana iepurelui, s-a înfuriat grozav.

- Proştilor, ce să mă fac eu cu voi? Mâine
mă voi duce eu în persoană.

A doua zi, a intrat boierul în pădure şi A Ni-gi, cum 1-a zărit, a văzut negru înaintea ochilor. Fără să aştepte să deschidă gura, a scos imediat fluierul şi a început să cânte. Din pădure au venit cele mai felurite animale - iepuri, urşi, şerpi, lupi, vulpi şi tot felul de păsări mari şi mici, care l-au înconjurat pe boier.

Acesta, alb ca varul de spaimă, a îngenuncheat în faţa lui A Ni-gi, implorându-1:

- Scapă-mă! Iartă-mă!
- Boierule, îl mai ţii minte pe păstorul tău A Ni-gi? Dacă voi mai cânta o dată din fluier, vei fi mâncat de viu.
- Ah! Drăguţule! Să nu-mi plăteşti cu aceeaşi monedă. îţi voi da tot ce vei dori, numai să nu cânţi din fluier. Mor de frică...
- Bine! Astăzi te iert, dar de azi înainte n-ai voie să mai chinui oamenii săraci. Când vei ajunge acasă, să împărţi toată averea în două: jumătate s-o dai oamenilor săraci din sat, iar jumătate să ţi-o opreşti ţie. Ai înţeles?
- Am înţeles! Am înţeles!

Boierul s-a ridicat în picioare şi-a rupt-o la fugă. Cum a ajuns acasă, s-a ţinut de promisiunea

pe care i-a făcut-o lui A Ni-gi şi a împărţit jumătate din averea sa săracilor.

De atunci A Ni-gi a fost şi mai iubit de oamenii sărmani.

Nu ştie să frigă carnea...

ERA PE LUME un bucher, sau altfel spus un om care nu ştia decât să înveţe, să scrie şi să scrie şi altceva nimic, ca o maşină fără creier.

într-o zi s-a dus să cumpere carne de la măcelărie. După ce cumpără carne de porc, îşi aduse aminte că nu ştie cum să frigă carnea. De aceea opri un om în drum şi îl rugă să-i spună cum să facă. Acesta fu de inimă şi îi spuse. Dar bucherul... tot bucher se arătă. Scoase o hârtie şi un creion şi scrise cuvânt cu cuvânt cum se frige carnea. După aceea se întoarse bucuros acasă. Puse carnea pe o bancă, la intrare. Un câine, cu miros... de câine, se apropie

de pachetul cu carne, rupse hârtia şi, schelălăind de bucurie, o rupse la fugă, cu bucata de carne în gură.

Nevasta bucherului, cum văzu aceasta, alergă după câine strigând la soţul ei. Fugea câinele, fugea şi femeia, ca să-i scoată carnea din gură. Bucherul ieşi în pragul uşii şi, după ce văzu despre ce este vorba, strigă spre soţie:

- Nu-1 mai alunga, femeie, săracul de el... Că, deşi are carnea în gură, tot nu ştie să o frigă... Hârtia pe care am scris cum se frige carnea este în buzunarul meu... Nu-1 mai alunga, femeie, săracul de el... Nu ştie să lfigă caitiea...

CUPRINS

POVEŞTI JAVANEZE

Papagalul vrăjit..... 5
Marele şarpe boa..... 16
Copacul de care nu râde nimeni..... 25
O mie de guri..... 35
Eclipsa de lună..... 38
Giocco Tarub şi zâna..... 42
Cea mai frumoasă statuie..... 48
Bivolul învingător..... 52
Kedono şi Kedini..."..... 56

POVEŞTI VIETNAMEZE

Neînfricatul Thek-Seng 61
Pepenaş.....80
Elefantul şi furnicile.....95
Cine e rău nu poate fi fericit.....99
Copacul care vorbeşte.....
105
Haină nouă şi porc nou.....
107
Tam şi Cam.....
109

PREŢUL
2450 +
50 TL

2500 POVEŞTI

CHINEZE

Viteazul Balin……
<*" Păstorul A Ni-gi...
*Nu ştie să frigă carnea

Contravaloarea timbrului literar, reprezentând 2% din preţul de vânzare cu amănuntul, se va vira Ia Uniunea Scriitorilor din România, cont virament: nr.: 45106262, banca: B.C.R. - S.M.B.

Redactor: **Măria Morogan**
Tehnoredactor: **Aura Iordache**
Culegere şi paginare computerizată:
Iulian Dumitru

TipARtI EXECUTAT ÎN ATEliEREU
TipoqiwfiEi SOGEND FOCŞANÎ
sub COMANCJA NR. î78/96